

ရေးဟာတဲပေၤစၢ

အယ်ဒီတာ ခင်ဗျား

ရှမ်းပြည်တပ်မတော် SSA-S ကို အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်း အဖြစ် နအဖ စစ်အစိုးရက မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာမှာ ကြေငြာခဲ့ခြင်း ဟာ “မစားရတဲ့အမဲသဲနဲ့ပက်” လိုက်ခြင်းဘဲဖြစ်တယ် ဆိုတာကို အများပြည်သူတွေသိအောင် သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကတဆင့် ဖော်ပြပေး စေလိုပါတယ်။

ဗိုလ်မှူးကြီး မိန်းစင် နဲ့အဖွဲ့ဟာ SSA-S ကခွဲထွက်ပြီး ၁၆-၇-၀၆ ရက်နေ့ကလဲချားမှာနအဖရဲ့ “ဥပဒေဘောင်အတွင်းဝင်ရောက်” ခဲ့တာအားလုံးအသိပါ။ ဒါပေမယ့် “မင်းမှာသစ္စာ လူမှာကတိ” ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို နအဖက မစောင့်ထိန်းခဲ့တဲ့အတွက် ဩဂုတ်လ အစောပိုင်းမှာပဲ ဗမာမိန်းစင်နဲ့အဖွဲ့ တောပြန်ခိုသွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီအပေါ် မကျေနပ်လို့ နအဖသန်းရွှေစေခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဌာနဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦးက မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီးအခုလိုကြေငြာခဲ့ ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူများမျက်ချေးကိုသာမြင်တတ်ပြီး၊ ကိုယ့်မျက် ချေးကိုမမြင်တဲ့ နအဖရဲ့ တိုင်းရင်းသားအပေါ် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်မှုများကို စ၊ လယ်၊ ဆုံး ဖော်ပြရမယ်ဆိုရင် ဆုံးနိုင်ဖွယ်ရှိ မယ်မထင်ပါဘူး။ “ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်”ဆိုတဲ့ နိုင်ငံမှာ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ဗမာ၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ သျှမ်း စတဲ့ တိုင်းရင်း သားပေါင်းစုံနေထိုင်ကြပြီး၊ လွတ်လပ်ရေးကြီးရရှိအောင်အတူတကွ လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမယ့်အခွင့် အရေးတန်းတူညီမှုလုံးဝ မရရှိကြပါဘူး။ ဗမာကလွဲလို့ကျန်တဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့

ရိုးရာဝတ်စား ဆင်ယင်မှုက အစ မိမိဘာသာစာပေသင်ကြားရေးအဆုံး လက်နက်အားကိုးနဲ့နအဖရဲ့ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းကိုခံနေရတာ အားလုံး အသိဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင်တိုင်းရင်းသားတို့ရဲ့သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများဖြစ်တဲ့ ကျိုင်းတုံ-ဟော်နန်း ကိုဖျောက်ဖျက်ပစ် တာမျိုးဟာ နအဖရဲ့လူမဆန်တဲ့ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုလုပ် ရပ်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အောက်တိုဘာလမှာ ပြန်လည်ကျင်းပမဲ့ ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံမှာ နအဖက တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်တွေ ကိုဘန်းပြပြီး သူတို့စိတ်ကြိုက်ရေးဆွဲမယ့်အခြေခံမူကြမ်းရေးဆွဲတဲ့ အပေါ် သမိုင်းတရားခံ မဖြစ်အောင် မတက်ရောက်ကြတာကမှ ကောင်း လိမ့်ဦးမယ်လို့ယူဆပါတယ်။ နအဖနဲ့သူ့လူတွေ နှစ်သက်သလို ရေးဆွဲ တဲ့ အခြေခံမူကြမ်းဟာလည်း ဘယ်တော့မှအောင်မြင်မှုရမယ်လို့မထင် ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အမှန်တရားကိုမြတ်နိုးသူ၊ တရားမျှတမှုကိုလိုလား တဲ့တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပူးပေါင်းလက်တွဲပြီး စစ်အာဏာရှင်တွေ အမြန်ဆုံးကျဆုံးစေဖို့ တော်လှန်တွန်းလှန်ကြပါဖို့ လို့တိုက်တွန်းရင်း စစ်မှန်တဲ့ “ပြည်ထောင်စု ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ” ထူထောင်ဖို့ လူတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတယ်လို့ တင်ပြလိုပါတယ်။

စာချုပ်မြို့တော်ကသျှမ်းအိုးစည်သံ
(ရှမ်းပြည်) ၆-၉-၂၀၀၆

ပြည်သူပိုင်မြေရောင်းစားတဲ့ဗိုလ်ချုပ်

လွန်ခဲ့သော ၂၀၀၄-၂၀၀၅ခုနှစ်ကလားရှိုးတိုင်းမှူးဗိုလ်ချုပ်မြင့်လှိုင်သည် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း သိန္နီမြို့တောင်ဖက်ရှိ ဆွန်ခဲ၊ နားမွန်၊ တိုင်ယက် ရပ်ကွက် အရှေ့ဖက်မိုင်းယန်းအထိ၊ တောင်ဖက်တွင် ဟိုတုနဲ့ရွာအထိ၊ ၎င်းတို့ကြားရှိမြေဧက (၂၀၀) ခန့် အပါအဝင်မြေများကို ကျပ်သိန်း ငါးထောင်ဖြင့် တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများထံ ရောင်းစားခဲ့သည်။

၎င်းပြင် သိန္နီမြို့တောင်ဖက်ရှိ ဆွန်ခဲ၊ နားမွန်၊ ဆိုင်းခေါင်၊ နမ့်ဟူးတောင် စသောရွာသားများ၏လယ်ဧက (၂၀)ခန့် ကိုပါအပြီးတိုင်သိမ်းယူပြီး လယ်ပိုင်ရှင်အား တစ်ဧကလျှင် စပါး(၃)တင်းနှုန်းဖြင့် ပြန်လည် အငှားချပေးကာ စကခ(၁၆) သို့သွင်းပေးရပါသည်။ အဆိုပါ တရုတ်ထံ ရောင်းစားပြီးသောမြေဧကတွင် တရုတ်လူမျိုး မိသားစုအလိုက် အိမ်ထောင်စု(၃၀၀)မှ (၃၀၀၀) အထိ မကြာမီအလုံးအရင်းတို့ပြောင်း ရွှေ့လာကြတော့မည်ဟု သတင်းထွက်နေပါသည်။ □

ဘိန်းဖြူ ရာဘာစိတ်ကြွဆေးတွေဖမ်းမိ

၂၇၊ ၇၊ ၂၀၀၆ ရက်နေ့မှာ တရုတ်ပြည် ယူနန်ပြည်နယ် ဟော်ဆွန် ဆိုင်းရွာဇာတိ အသက် (၄၀) တရုတ်လူမျိုး တွမ်ဆင်းဆွန်ဆိုသူဟာ လားရှိုးမြို့ ရပ်ကွက်(၄) ရေကန်လမ်းမှာနေထိုင်ရာက အခုထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆိုင်မြို့ကိုရောက်နေပြီး သူနှင့်အတူစိတ်ကြွဆေးပြားတစ်သိန်းတိန်းဖြူ (၁၇) ကီလိုကို ကွတ်ခိုင်ကားလမ်းပေါ်မှာဖမ်းမိပေါ်မှာဖမ်းဆီးရမိလိုက်တယ်။ သူနေတဲ့လားရှိုးကအိမ်ကို နအဖမှူးယစ်အာဏာပိုင်တွေ သွားရောက် ရှာဖွေတော့ စိတ်ကြွဆေးပြားနှစ်သောင်း၊ ဘိန်းစိမ်း(၄)ပိသာခွဲ ထပ်မံ သိမ်းဆည်းရမိပြန်တယ်။ အခုအဲဒီအိမ်ကို နအဖကချိတ်ပိတ်ထား လိုက်ပါပြီ။ တရုတ်နိုင်ငံက ဗမာမှူးယစ်ရဲတပ်ဖွဲ့ကိုလက်တို့သတင်း ပေးလိုက်လို့သာ ခုလိုဖမ်းဆီးလိုက်နိုင်တာဖြစ်တယ်လို့ မျက်စိကြီး နားကြီးရပ်ကွက်ကဆိုပါတယ်။ နို့၊ မို့ရင် နအဖက ခုထိမျက်စိမှိတ် မီးစိမ်းပြ လွတ်ထားဦးမှာပဲလို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ □

ဗမာပြည်ကို ဘာလာလုပ်တာလဲ?

Manager

ဗမာ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေဟာ နားထင်ကို ပရုတ်ဆီလိမ်းရင်း၊ ခေါင်းကုတ်ရင်း၊ ကြောင်တိကြောင်တောင်နဲ့ လေးထောင့်မျက်နှာ ထိုင်းခေါင်းဆောင်ကြီး နေပြည်တော်ဆီ လျှပ်တပြက်လာသွားတာကို စက္ကန့်ပိုင်းလောက်ပဲတွေ့လိုက်ရတယ်။ ဘာတွေပြောလို့ပြောမှန်းလည်း မသိလိုက်ဘူး။ နောက်တခေါက်လာပြီး အတိအလင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဘွင်းဘွင်းကြီးထပ်ပြော၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရေးအလုပ် ပူးပေါင်းလုပ်ဖို့လား? အတိုးမဲ့ ငွေချေးဖို့လား? ခွဲခွဲကြီးရှင်းပြစေချင်တယ်။

ကြားဖြတ်မှောင်ခို ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်ယူပြီးနောက်ပိုင်း အခုလိုဗမာပြည်ကို ဖနောင့်နဲ့တင်ပါး တသားတည်းကျအောင် တက်သုတ်နှင်ကြိုမြန်းခဲ့တာဟာ သူငါ့အများသံသယတွေပွားပြီး ဝေဖန်သံတွေသောသောညံ့စေခဲ့တယ်။ အချို့ပညာရှင်တွေကတောင် ဒီခရီးစဉ်ဟာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာပုဂ္ဂလိက အသံပြာစီးပွားရေးအတွက် ဦးစားပေးတယ်လို့ဆိုတယ်။ ဒီမိုကရက်ပါတီ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်ကတောင်မှ ဒီခရီးစဉ်ဟာ မှောင်ခိုကြားဖြတ်ရာထူးရှင်နဲ့ သူ့ရဲ့အပေါင်းပါ အလိုတော်ရိတွေ့ ထုတ်ဖော်ပြောကြားတဲ့စကားတွေနဲ့ မကိုက်ညီမဆီလျော်ဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

အကြောင်းကတော့ ကြောင်တိကြောင်တောင်နဲ့ဂယောင်ခြောက်ခြား ဗျာပါဒ်ပွားပြီး အလျင်စလိုဖြစ်လွန်းလို့ ကားတန်းကြီး

အက်ဆီးဒန့်ကြုံတော့ လုံခြုံရေးကိုယ်ရံတော်တွေ ဒဏ်ရာရ သောကရောက်ကုန်ကြတယ်။ ကြည့်ရတာတစ်စုံတစ်ရာမလုံမလဲသလိုအက်ပိုလှတယ်။ ကမ္ဘာ့အမြင်မှာ ပြိုင်ညစ်ညူးစွာ မျက်စိစပါးမွေးစူးခံရသူ ဗမာစစ်အုပ်စုနဲ့ ပလဲနံပသင့်လွန်း ဖက်လဲတကင်းဖြစ်နေတာဟာ အပြစ်အနာအဆာ စွန်းထင်းစေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ယာယီကြားဖြတ်မှောင်ခိုဝန်ကြီးချုပ်အနေနဲ့ အရှိကိုအရှိအတိုင်း အမှန်ကိုအမှန်အတိုင်းလှစ်ဟစေချင်ပါတယ်။ မဟုတ်ရင် ဗမာထိပ်သီးကြီးတွေလိုဘဲ အာဏာရှင် ဒီအဲဒန်အေသွေး ညစ်ထေးစွဲ ကပ်လာပြီလားလို့ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

မျက်စိကြီး၊ နားကြီးရပ်ကွက်က အတွင်းသတင်းတွေရဲ့ ဖွင့်ချချက်မှာ “ထိုင်းခေါင်းဆောင်ကြီး ဗမာပြည် သွားလာပြီးနောက်ပိုင်း နအဖ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးက အခုတလော မသဲမကွဲခေါင်းခဲနေရတယ်။ ပရုတ်ဆီနို့ကပြီး နားထင်နှစ်ဘက်ကို လက်မနဲ့နှိပ်နယ်နေရတယ်။ ဗမာပြည်ကို ထိုင်းခေါင်းဆောင်ကြီး ဘာလာလုပ်တာလဲဆိုတာ အတွေးမပေါက် စိတ်နှောက်ကျနေရတယ်။ စကားပြန် တပည့်ကျော်ကိုမေးကြည့်တော့လည်း လိုရင်းကိုလက်ဆုပ်လက်ကိုင်မပြနိုင်။ စက္ကန့်မိနစ်ပိုင်းလေး ရေသောက်ချိန်တခဏသာ ကော်ဖီဖျော်တောင် မပြီးသေး၊ ဟင်းလေးအိုးက အသားငါးတွေတောင်မကျက်၊ တဒဂံအတွင်း ချက်ခြင်းပြန်သွားကြလေပြီ။

အဲဒါကြောင့် တကယ့်ကိုဝေဝါးထွေပြားနေတုန်း အတွေးလုံးထွေးနေဆဲဖြစ်ရတယ်။ ထိုင်းခေါင်းဆောင်တွေ လာဆွေးနွေးခဲ့တာဟာ စီးပွားရေးကုန်သွယ်မှုလား၊ ဂြိုဟ်တု တယ်လီဖုန်း ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးလား၊ မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စလား၊ နောက်ထပ်ပိုက်ဆံချေးဖို့လား၊ တိကျရေရာမှု ပီပီပြင်ပြင်မတွေ့ရပါဘူး။ တဝက်တပျက် ရေငုံနှုတ်ပိတ်မယုတ်မလွန်ပြောနေတုန်း အီးနံ့မပြယ်ခင်မှာ တက်သုတ်နှင်ရှာလေပြီ။

ဖူးကျတ်ကဏ် အွန်လိုင်း (၈-၈-၀၆)

စစ်သားကောင်းခံယူချက်

- ❑ စစ်သားကောင်းစီမံမှုကန်မှု၊ စစ်သားကောင်းပီသမှု၊ တကယ့်စစ်သားကောင်းခံယူချက်ထားရှိမှု စတာတွေကို အခိုင်အမာဆုပ်ကိုင် ထားရမယ်။
- ❑ ပိုက်ဆံချမ်းသာပြီးမကောင်းတဲ့လူ (စိတ်ထားယုတ်ညံ့သူ) ကိုအဝေးကွာကြည့်ရှောင်ဖယ်ရမယ်။
- ❑ အမျိုးသားရေးနဲ့ တိုင်းပြည်ဟာမြင့်မြတ်တဲ့အရာဖြစ်တယ်။ ဘယ်သူမဆိုမိမိနောက်လိုက်အပေါင်းပါအတွက်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်ကျိုးရရှိဖို့ မတရားတဲ့အကျိုးအမြတ်အတွက်ဖြစ်စေ၊ မိမိအုပ်စုအတွက်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းပြည်ကိုမောင်ပိုင်စီးလုပ်ဖို့ စဉ်းစားရုံဘဲစဉ်းစားပါစေ၊ နောက်ဆုံးမှာ ပျက်သုဉ်းကျဆုံးမှုနဲ့ မုချရင်ဆိုင်ရမယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပရင်(မ်) တင်ဆူလာနွန် (ဘုရင့်တော်ဝင်အမတ်ချုပ်) ၃၁၊ ၈၊ ၀၆

ထတ်ဆင်ရဲ့ဗမာပြည် လျှပ်တပြက်ခရီးစဉ်

ဖိနပ်နား ဥရထောင်း (မတ်ချန်း သတင်းစာ) ၄-၅/၈/၀၆

၂-၈-၀၆ ရက်နေ့က နအဖရဲ့ ပျဉ်းမနားမြို့တော်ကို နေ့ချင်းသွားရောက်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထိုင်း ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ အဖွဲ့ရဲ့ ပြောကြားချက်တွေဟာ ဗမာစစ်အုပ်စုအတွက် ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ပုံစံဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာ သူတို့ရဲ့ရှင်းလင်းချက်တွေအပေါ် အကဲခတ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ပျဉ်းမနားနေပြည်တော်ကို သွားခြင်းအားဖြင့် ထိုင်းအတွက်ဘယ်ဟာ ဘယ်လိုအကျိုးအမြတ် တွေရခဲ့သလဲ? စစ်ရေးဆိုင်ရာလား၊ အစိုးရခြင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်လား ဆိုတာကြည့်ရပါမယ်။ အကြောင်းကတော့ ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ်နဲ့ တခြားဝန်ကြီး ၃ ဦးလည်းလိုက်သွားလို့ပါ။ အဲဒီခရီးစဉ်မတိုင်မီက ထိုင်းရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးကို ဗမာစစ်သားတွေက နယ်စပ်မှာပစ်ခတ်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာဖြစ်ခဲ့သေးတယ်။ အဲဒါကြောင့် ထိုင်းအတွက် ဗမာဆီက ဘာအကျိုးအမြတ်ရခဲ့တယ်ဆိုတာနဲ့ ချိန်ဆကြည့်သင့်တယ်။

NATION/VORAWIT PUMPUANG

ဗမာပြည် ဒီမိုကရေစီဖြစ်တယ်မဖြစ်ဘူးဆိုတာ တကယ်တော့ပါ။ ဗမာပြည်ရဲ့အတွင်းရေးဖြစ်လို့ ဗမာပြည် နိုင်ငံရေးစနစ်ပြောင်းလဲဖို့ ကျနော်တို့ကို ဗမာစစ်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ထိပ်တိုက်တွေ့အောင် အမေရိကန်က သွေးထိုးမြှောက်ပင့်တိုင်း လိုက်လုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း တင်းမာမှုပဲအဖတ်တင်မှာဖြစ်တယ်။

ဗမာပြည်အဖွဲ့အစည်းကို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ UNSC အထိဆွေးနွေးပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ဘာတွေ့ရမှတ်ခွဲမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်တွေအတိုင်း ထိုင်းက သဘောတူလိုက်နာရမှာပါ။

ဒါပေမယ့် ဗမာပြည်ပြဿနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျုပ်တို့ထိုင်း တွေကျင့်သုံးသင့်တဲ့အချက်ကတော့ လူ့အခွင့်အရေးကိုအလေးထားတဲ့ အနေနဲ့ ထိုင်းပြည်ထဲပြေးလာသူတွေကို စာနာထောက်ထား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တရားမဝင်ခိုးဝင်လာကြတာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဥပဒေနဲ့အညီတရားဝင်လာရောက်ကြတာပဲဖြစ်ဖြစ်ကျနော်တို့အာဏာပိုင်တွေအဖို့ လူသားချင်းစာနာတဲ့အနေနဲ့ ဆက်ဆံပြုမူသင့်ပါတယ်။

ဗမာပြည်ကို ထတ်ဆင် ဘာလို့လျှပ်တပြက်နေချင်းပြန်လာသွားရတာလဲ? “ပြတင်းပေါက်မှာနား၊ တံခါးမှာမျက်စိ” ရှိကြ

တော့ မျက်မမြင်ပုဏ္ဏား ဖြစ် ယောက်လို့မဟုတ်ပဲ သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။ တိကျမှန်ကန်တယ်လို့ ကျော်ကြားတဲ့ဗမာယတြာပေဒင်ဆရာကိုသွားတွေ့တာရဲ့နောက်ကွယ်မှာ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိစ္စအတွက် ရည်စူးတာလည်းပါတာလား? အောင်ဆန်းစုကြည်ကို လွှတ်ပေးဖို့ ဗမာစစ်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ သွားဆွေးနွေးပြီး ဒီမိုကရေစီ စနစ်ဆီ ပြောင်းလဲဖို့ အသင့်ဖြစ်နေပြီဆိုတဲ့အကြောင်း ဦးဦးဖျားဖျားသတင်းကောင်းပါးနိုင်အောင် ဗမာပြည်သနာမှာအာဆီယံထိပ်က ရှေ့ဆောင်နိုင်အောင် မျက်နှာရချင်လို့လား?။

ဒါမှမဟုတ်ဗမာစစ်အုပ်စုကိုအိတ်ဆင်းမိဘဏ်ကထတ်ဆင်လက်ထက်မှာ ဘတ်သန်းပေါင်း ၄,၀၀၀ ချေးပေးခဲ့တဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗမာစစ်ခေါင်းဆောင်ကြီး ဝိုင်းသန်းရွှေက အချည်းနှီးမလုပ်ဖို့ အာမခံချက် သွား အသနားခံတာလား? ဒါတွေအားလုံးဟာ မျက်မမြင်ပုဏ္ဏား ဖြစ် ယောက်လို့ကောက်ချက်ချကြတာမျိုးဖြစ်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။

တကယ်အဖြစ်မှန်ကိုသိနိုင်ဖို့လဲ သိပ်မခက်ပါဘူး။ “ပြုတင်းပေါက်မှာနားတံခါးမှာမျက်စိ” ဆိုတဲ့အတိုင်း အချိန်ကာလကြာ လာတာနဲ့ သိခဲ့ရတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ထတ်ဆင်တို့တဖွဲ့လုံး ဗမာစစ်ခေါင်းဆောင် တွေနဲ့တပြိုင်တည်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးတဲ့နောက်မှာ ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် တဖွဲ့ချင်းစီသီးခြား ငှားတိုက်တွေ့ဆုံကြပါတယ်။

ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖို့တော့ မှန်းချက်နဲ့နှမ်းထွက် မကိုက်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်တော့လွှတ်ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေ မပြောနိုင်

သေးတဲ့အချက်ပဲလို့ သတင်းထောက်တွေကို ဝမ်းနည်းပက်လက်ပြောပြရတယ်။ မျက်ခြေမပြတ်သင့်ဆုံးကိစ္စကတော့ ဒီခရီးစဉ်ရဲ့ စီးပွားရေး ပစ်မှတ်ပါ။ တောင်ကိုရီးယားအပါအဝင် နိုင်ငံတချို့ကို မျှဝေခွဲပေးတဲ့ ကိတ်မုန့် လုံးကြီးလို ရေနံတူးဖော်ထုတ်လုပ်မှုပါ။ ထိုင်းဟာလည်း သူတို့ထက်မနည်း ခွဲတမ်းတောင်းနိုင်ရင် မဆိုဖူးလို့ ဆိုရပါမယ်။

နောက်တချက် ပျဉ်းမနားနေပြည်တော်သစ်ဟာ ဥဒုဒ္ဓိအသိုက်သစ်လုပ်ခါစဆိုတာ မမေ့သင့်ဘူး။ လူနေမှုအဆောက်အအုံ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ မြို့တော်အင်္ဂါရပ်ဖြစ်တဲ့ ရုံးပြင်ကနားစတဲ့ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ ကြီးမားတဲ့စီမံကိန်းတွေဖြစ်လို့ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ တောင်ကိုရီးယား စတဲ့တိုင်းပြည်တွေကလည်း သွားရည်တမြားမြားနဲ့ကြည့်နေကြမှာပါ။ ကောက်ရိုးပုံပေါ်ခွဲထိုင်တဲ့ခွေးနဲ့ တူတဲ့အမေရိကန်ကလွဲ့လို့ ဘယ်သူမဆို စစ်အစိုးရနဲ့အတူ အဲဒီစားပွဲသောက်ပွဲကို ဝင်နွံချင်တယ်ဆိုတာ ယုံမှားသံသယမရှိပါဘူး။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ထတ်ဆင်ဟာ ပျဉ်းမနားနေပြည်တော်ကို ပထမဦးဆုံးသွားရောက်တဲ့ ပြည်ပနိုင်ငံအကြီး အကဲတစ်ဦးပါ။ သူ့အပေါင်းပါ ၃၀ ယောက်ထဲမှာ ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ်အရှေ့တောင် အာရှ ဆိုင်ရာဌာနကြီးမှူး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ သဘာဝသယံဇာတဝန်ကြီးတွေ နဲ့အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေး ညွှန်ချုပ်တို့ပါဝင်ပါတယ်။

ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိစ္စတွေအပြင် ထတ်ဆင်ပိုင် ရှင်းပြိုင်တု ကုမ္ပဏီနဲ့ဆက်နွယ်တဲ့ ဗမာပြည်ကြေးနန်း၊ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးတွေအတွက် ချေးပေးခဲ့တဲ့ဘတ် သန်း ၄,၀၀၀ ကိစ္စလည်း ဆွေးနွေးကြတယ်။ စွမ်းအင်လုပ်ငန်း၊ နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစိုက် ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနဲ့ငွေရင်းငွေနှီးကြီးမားတဲ့သံလွင်ရေကာတာ လျှပ်စစ်စီမံကိန်းကိစ္စ၊ ကန်ထရိုက်ဖွမ်းမင်းကိစ္စ၊ ရေနံနဲ့သဘာဝဓါတ်ငွေ့ကိစ္စ တွေလဲ အဓိကပါဝင်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။

ထတ်ဆင်ရဲ့ဒီခရီးစဉ်ဟာ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး ရဲ့အမြင်မှာ စုပုံသပ်စရာ၊ သက်ပြင်းချစရာဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ဗမာစစ်အုပ်စု နအဖ ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်သန်းရွှေ တဖြစ်လဲ တိုင်းပြည်အာဏာကို ခါးပြတိုက်ယူခဲ့တဲ့ အာဏာရှင်စစ်အစိုးရ ထိပ် သီးကြီးကို သိဒ္ဓိတင်နေသလိုဖြစ်နေလို့ပါ။

အထူးသဖြင့် နအဖ ဟာဗမာပြည်လူထုအပေါ် အဆုံးစွန် လူ့အခွင့်အရေး ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ပြီး အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ရာဂဏန်းချီ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားပြီး၊ ဒေသခံဌာန တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတွေအပေါ် လူမျိုးပြုန်းသုတ်သင် သတ်ဖြတ်နေတဲ့အာဏာရှင်စစ်အုပ်စုဖြစ်လို့အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု က စီးပွားရေးဒဏ်ခတ်မှုသက်တမ်းနောက်ထပ် ၃ နှစ်တိုး ထားတာ ခံရလို့ပါ။ □

ထိုင်းစစ်တပ်၏ အာဏာသိမ်းပွဲ

ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ကာလအတန်ကြာ လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်နေခဲ့ သော နိုင်ငံရေးပြဿနာနှင့် ဒေသအချို့တွင်မငြိမ်သက်ရှုပ်ထွေး နေမှုများကြောင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ရန် ဟုဆိုကာ ကြည်း၊ ရေ လေ၊ ပုလိပ်ရဲ တပ်(၄)တပ် ပူးပေါင်း၍ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁ ရက်နေ့ညက စစ်တပ်မှ နိုင်ငံတော်အာဏာကို သိမ်းယူခဲ့သည်။

ပြန်လည် ပြုပြင်အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ” ဟုခေါ်သော ၄င်းအဖွဲ့က (၂) ပတ်အတွင်း ကြားဖြတ်အစိုးရသစ်ထံ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးမည် ဟု ကြေငြာခဲ့ပြီး အဆင်မပြေ ဖြစ်ရမှုများအတွက် တပ်မတော်၏ မွန်မြတ် သောသဘောထားကိုပြသသည့် အနေဖြင့် ထိုင်းပြည်သူလူထုအား တောင်းပန်ခဲ့သည်။ သွေးထွက်သံယိုမှု မဖြစ်ရဘဲ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို စစ်တပ်ကဝင်ရောက်တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းလိုက်ခြင်းအတွက် လူနည်းစု မှလွဲ၍ ပြည်သူလူထု(၈၀%)က ဆန့်ကျင်မှုမရှိပဲ လမ်းများပေါ်တွင် တာဝန်ကျရဲဘော်များကို စားသောက်ဖွယ်များနှင့် ရေ၊ ပန်းများ ကမ်းလှမ်းနေကြပုံကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ကျေနပ်စွာကြိုဆိုပုံရပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ထိုင်းစစ်တပ်၏ အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် နိုင်ငံ တကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ အမျိုးမျိုးသော စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ၊ ဝေဖန်မှု များ ရှိခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီနည်းကျသောအခြေအနေသို့ အမြန်ဆုံးပြန်လည် ရောက်ရှိရေးအတွက်လုပ်ဆောင်သွားရန် တိုက်တွန်းမှုများလည်း ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ၄င်းတို့စစ်ကောင်စီကမူ အခြေခံဥပဒေကို ပြန် လည်ရေးဆွဲရန် (၆)လခန့် အချိန်ယူရမည်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကိုတားမြစ်ထားပြီး ယခင်ဝန်ကြီး ချုပ် အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း အကတိလိုက်စားမှုများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် (၉) ဦးပါအဖွဲ့ကိုဖွဲ့ စည်းလိုက်ကာ စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်သည်။

လောလောဆယ်စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကာလတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ထတ် ဆင်အားထောက်ခံသည့် အရေးပါသောထိပ်တန်းအစိုးရအရာရှိ အချို့ကို ထိန်းသိမ်းထားမှုများရှိခဲ့ပြီး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပိုင်သတင်း စာနယ်ဇင်း များနှင့် ရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနအချို့လည်း ပိတ်ပင်ခံထားရဆဲဖြစ်သည်။ နယ်စပ်ဂိတ်များကိုမူ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် ပြန်လည်ဖွင့်ပေး လိုက်သဖြင့်နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးများ ပုံမှန်နီးပါး ပြန်လည်ပတ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အခြေအနေ အမြန်ဆုံးအပြောင်းအလဲ ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်လာရေးအတွက် ပြည်သူ့အများက မျှော်လင့်စောင့်စား လျက်ရှိနေကြပါသည်။ □

နယူးယောက်တွင် အစည်းအဝေးတက်ရောက်နေသော ဝန်ကြီးချုပ်ထတ်ဆင်ကိုဖြုတ်ချလိုက်သော အာဏာသိမ်းအဖွဲ့အား ဦးဆောင်သူ(၅)ဦးမှာ- ၁) ကြည်းတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွန်ထိဘွန်းယရတ်ကလင်း၊ ၂) ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိန်းရတ်မဟာဆာရန္တန်း၊ ၃) လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချလိတ် ဖွတ်ဖါဆွတ်၊ ၄) ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆတ်ယဖန်းကေယန္တန်း၊ ၅) ရဲချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုးစစ်ဝတ်ထန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။၄င်းတို့မှအစိုးရအဖွဲ့ နှင့် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကိုဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ကြေညာခဲ့သည်။

အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး-ဆွန်ထိဘွန်း ယရတ်ကလင်းမှ ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်အား သစ္စာခံလျက် “ဒီမိုကရေစီ

နအဖ ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ တိုင်းရင်းသားအရေး

“တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေ လိုလားတာက ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု အခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်လာရေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဖက်ဒရယ်ပြည် ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်မှသာ ပြည်သူတွေလိုလားတဲ့ တန်းတူရည်တူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် တွေရှိမယ်လို့ အိမ်မက်တွေမက်လာခဲ့ကြတာ အခုမှမဟုတ်ပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းလာခဲ့ကြကတည်းကပါ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတော့ ဖဆပလ ဦးနှုတ်မှာလည်း အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့ဘူး။ မဆလ ခေတ်မှာလည်း လူမျိုးစုတိုင်းရင်းသားအရေးကို ဘေးချိတ်လာခဲ့တယ်။ အခု နဝတ၊ နအဖ ခေတ်မှာလည်း စစ်အုပ်စုက ဗိုလ်ကျော်ဒ ကျင့်သုံး နေဆဲဆိုတော့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေလိုလားတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံစနစ် မျိုးဟာ စိတ်ကူးယဉ်အဆင့်မှာပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။”

မိအုန်းချမ်းမွန်
(ကနေဒါအခြေစိုက် မွန်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ)

“ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုကြတုန်းက သီးခြားစီရှိကြတဲ့ နယ်မြေတွေတစ်ပြိုင်တည်း လွတ်လပ်ရေးရဖို့နဲ့ တန်းတူရည်တူရှိတဲ့ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကျဆုံးတဲ့နောက်ပိုင်း ဖဆပလ က ပင်လုံစာချုပ်ကို သွေဖီကျင့်သုံးခဲ့လို့ ဗမာပြည်ကပဲ ပြည်ထောင်စုအာဏာကိုချုပ်ကိုင်ပြီးတော့ တောင်တန်းပြည်နယ်တွေ အပေါ်လက်အောက်ခံအဖြစ်ထားလိုက်တဲ့အတွက် တိုင်းရင်းသား တန်းတူရေးဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအကျိုးဆက်ကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်၊ ကျူးကျော်စစ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ဆုံး ၁၉၆၂ မှာ ဗိုလ်နေဝင်း စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းလိုက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ၁၉၄၇ အခြေခံ ဥပဒေလည်း ၁၄ နှစ်ဘဲတာရှည်ခံခဲ့တယ်။ ၁၉၆၂ က နေ ၁၉၇၄ ထိ

အခြေခံဥပဒေမရှိပါဘူး။ ၁၉၇၄ မှာ ဗိုလ်နေဝင်း ဦးဆောင်တဲ့ တစ်ပါတီ အာဏာရှင်လူတစ်စုက ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအပေါ် စိုးမိုးဗိုလ်ကျတဲ့ဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို စိတ်ကြိုက်ရေးဆွဲခဲ့တယ်။ ဒီမိုကရေစီ ဆိတ်သုဉ်း လို့ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ရတဲ့ ပြည်သူလူထုက ၁၉၈၈ ဒီမိုကရေစီအရေး တော်ပုံမှာ အုံကြွဆန့်ကျင်လိုက်တာနဲ့ သူတို့ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲခဲ့တဲ့ အခြေခံဥပဒေကို မဆလ က ဖျက်သိမ်းလိုက်ရတယ်။ အဲဒီ မဆလ ဖွဲ့စည်းပုံကလည်း ၁၄ နှစ်ပဲခံတယ်။ ၁၉၈၈ ကနေ ဒီကနေ့ ၂၀၀၆ ထိ အခြေခံဥပဒေမရှိပါဘူး။ နအဖက အတိတ်သင်ခန်းစာကို မယူဘူး။ စစ်တပ်ထိပ်သီးလူတစ်စုက ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအပေါ် ခါးမိုးအုပ်ချုပ် တဲ့ဖွဲ့စည်းပုံကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ လမ်းပြမြေပုံ ၇ ချက်အတိုင်း ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံ လုပ်နေတာဖြစ်တယ်။

ဒီကနေ့ ပြည်သူလူထုဟာ အရင်လိုမဟုတ်တော့ပါဘူး။ နိုင်ငံရေး အသိ နိုးကြားလာပါပြီ။ ၁၃ နှစ်ကြာခဲ့ပေမယ့် လူထုကလက်မခံလို့ အခု ထက်ထိ နအဖဖွဲ့စည်းပုံ ရှေ့မတိုးနိုင်တာဖြစ်တယ်။ သူတို့တဖွဲ့ထိုး ဆက်လုပ်သွားဦးမယ်။ အတင်းအဓမ္မလက်နက်အားကိုးနည်းနဲ့ ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးအပေါ် စိုးမိုးကျွန်ပြုနေတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကို တိုင်းရင်း သားလူထုက လုံးဝလက်မခံပါဘူး။ ဒါကြောင့် နအဖ လုပ်နေတဲ့ဟာက ဘယ်လိုမှဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဖူးဆိုတာ ကျနော်တို့ ပြောခဲ့တယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံရဲ့ပြဿနာကဒီမိုကရေစီရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားတန်းတူ ရေးပြဿနာဖြစ်တဲ့အတွက် စစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီစနစ်ပေါ်ပေါက်ဖို့၊ တိုင်းရင်းသားတန်းတူမှုရှိတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု အခြေခံဥပဒေ ကိုကျနော်တို့ ရေးဆွဲရတာဖြစ်တယ်။”

ခွန်မားကိုဘန်း
(ဖယ်ခုံ မြို့နယ် MP)

“ကျနော်တို့နိုင်ငံဟာ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံစုပေါင်းနေထိုင်တဲ့ တိုင်းပြည် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်သူလူထုကြားမှာ အာဏာခွဲဝေမှု စနစ်တကျ ရှိအောင် စီမံဖို့လိုပါတယ်။ တစ်ဖွဲ့တစ်စည်းကပဲ အာဏာကို လက်ဝါး ကြီးအုပ် ထားမယ်ဆိုရင် တိုင်းရင်းသားပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နအဖရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ စစ်တပ်ကလေးပုံ တစ်ပုံ အာဏာယူထားမယ်ဆိုတော့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ တန်းတူညီမျှ မှုအခွင့်အရေးကို လုံးဝဖြေရှင်းနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

ဦးသိန်းဦး
(BLC)

“နအဖ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ တိုင်းရင်းသားအရေးတွေ ညှိနှိုင်းပေးထားပြီးပြီ။ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးပြီးပြီဆိုတာ ဒင်းတို့တဖက်သတ် လိမ်ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နအဖ ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲရေးမှာပါဝင်တဲ့ တိုင်းရင်းသား အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေက ဒီကိစ္စအပေါ် လုံးဝကျေနပ်မှုမရသေးပါဘူး။ ဥပမာ မွန်ပြည်သစ်ပါတီရဲ့ ကြေငြာချက်ထဲမှာ တိုင်းရင်းသားအခွင့် အရေးအတွက် အာမခံချက်မရှိမချင်း လက်နက်ကိုင်ထားမယ်။ သုံးပွင့် ဆိုင်ဆွေးနွေးပွဲမပေါ်မချင်း၊ နိုင်ငံရေး အရ ညှိနှိုင်းမှုမရမချင်း လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့သဘောထားတွေ ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်း သားအရေးလို့ပြောတဲ့နေရာမှာ အစစ်လား၊ အတုလားသိရအောင် ခွန်ထွန်းဦးတို့လို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လာတဲ့ တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင် တွေကိုတောင်မှ နှစ်ရှည်ထောင်ချတယ်။ အပစ်ရပ်ငြိမ်းချမ်းရေး ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ဆေထံနဲ့လို ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မှ ၁၀၆ နှစ်ထောင်ချ တယ်ဆိုတဲ့ဟာက လူသားဂုဏ်သိက္ခာကို လုံးဝချိုးနှိမ်တဲ့ပြစ်မှုတွေ ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီလို တစ်ဖက်မှာပြင်းပြင်းထန်ထန်အော်ပေးပြီး၊ အခြားတစ်ဖက်မှာတန်းတူရေးပေးတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ချေလုံးဝမရှိဘူး။ အဲဒါကို ကျနော်တို့လုံးဝကန့်ကွက်ပါတယ်။”

ဗမက-ခွန်ဥက္က
(PPLO ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် NDF-GS)

“စစ်မှန်တဲ့တန်းတူရည်တူ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်မယ် ဆိုရင် အေးချမ်းသာယာဝပြောတဲ့တိုင်းပြည်ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံ ဘာကြောင့် ဆင်းရဲရသလဲ? ဘာကြောင့် တစ်တိုင်း ပြည်လုံးဒုက္ခရောက်နေရသလဲ? အဲဒါတွေကိုပြန်ကြည့်ရင် ဖွဲ့စည်းပုံ ပြဿနာကြောင့်ဘဲဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရေစီ ဆိတ်သုဉ်းခြင်းနဲ့ တိုင်းရင်း သားတန်းတူရေးဆိတ်သုဉ်းခြင်းပြဿနာတွေဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ဆိတ်သုဉ်းမှုပြဿနာနှစ်ရပ်ကို တစ်ပြိုင်တည်းဖော်ဆောင်မယ်ဆိုရင် စစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီနဲ့ တန်းတူရေးတည်ဆောက်ခြင်းပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒါကိုတည်ဆောက်မှာ တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးရမယ်။ ဒါကြောင့် စစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်အခြေအနေ

ပိုဆိုးလာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုအယူအဆက လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ စာရွက်ပေါ်မှာပဲ ပြည်ထောင်စု လို့ရေးထားပြီး တိုင်းရင်းသားတန်းတူမှု အခွင့်အရေးမှာ မိခင်ဘာသာစာပေကိုတောင် သင်ကြားခွင့်မရှိတော့ ယခုနအဖ ဖွဲ့စည်းပုံက ၁၉၇၄ မဆလ ဖွဲ့စည်းပုံထက် ပိုဆိုးဖို့ပဲရှိတယ်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖြစ်မှပဲ ငြိမ်းချမ်းမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။”

ခွန်မားကိုဘန်း

“အနာဂတ်မြန်မာပြည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေနဲ့ ဗဟိုအစိုးရ အကြား ဘယ်လိုအာဏာခွဲဝေမှုမျိုး လုပ်သင့်ပါသလဲ ?”

“အာဏာခွဲဝေမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး နအဖ အခြေခံဥပဒေမှာ ပြဌာန်း ထားတာမတွေ့ရပါဘူး။ တိုင်းဒေသကြီးတွေ ပြည်နယ်တွေ ခွဲခြားပြ ထားတာလောက်ဘဲရှိတယ်။ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ပြဌာန်းသတ်မှတ်ပေးတာ မရှိဘူး။ ဥပမာ တိုင်းဒေသကြီးတွေမှာ ကိုယ်တိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို ဘယ် လောက်အထိ အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စ တွေမတွေ့ရပါဘူး။ အောက်ခြေအဆင့်အထိ စစ်တပ်က လေးပုံတစ်ပုံ နေရာယူမယ်ဆိုတာတွေ တွေ့ရလို့ တိုင်းဒေသကြီးတွေအဖြစ်ခွဲခြား ထားရုံလောက်နဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝ ရတာမဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်ဆိုရင် လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ အတိအကျပြဌာန်းပေးရပါမယ်။ ဒါတွေ မတွေ့ရသေးတော့ အပေါ်ယံသာရှိပြီး အနှစ်သာရ ဘာမှမရှိပါဘူး။”

ဦးသိန်းဦး

အာဏာခွဲဝေရေးဆိုတဲ့ဟာက ညှိနှိုင်းပြီးလုပ်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဖက်ဒရယ် ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ပြည်ထောင်စုထဲပါဝင်မယ့် ပြည်နယ်တွေ အချင်းချင်းညှိနှိုင်းပြီး အပေးအယူလုပ်ရတဲ့ သဘောဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အာဏာခွဲဝေမှုဆိုတာ ပုံသေပုံကျတခါတည်း အပြတ်မရှိဘဲနဲ့

အမြဲတစေညှိနှိုင်းပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ့် လုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်တယ်။ အာဏာကို အပြတ်ယူထားမယ်တစ်ဖက်သတ် ချုပ်ကိုင်ထားမယ်ဆိုရင် အာဏာခွဲဝေမှု ဖြစ်လာမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ညီလာခံမှာ နအဖက တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေနဲ့ ပဟိုအစိုးရတွေအကြား အာဏာခွဲဝေမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘောတူညီခဲ့ကြပြီဆိုပါတယ်။ ညီလာခံကို လေ့လာသူအဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့ရတဲ့ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ နိုင်ငံခြားရေး တာဝန်ခံက အခုလိုပြောပါတယ်။ -

“ထပ်တူအာဏာရရှိရေးတို့၊ ပဟိုအာဏာနဲ့ ပြည်နယ်အာဏာ သီးခြားခွဲထားရေးတို့၊ တိုင်းရင်းသားရပိုင်ခွင့်တွေဖြစ်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတို့ ဘာသာစာပေ ဓလေ့ထုံးတမ်းတို့အတွက် ပြည်နယ်ဥပဒေပြုခွင့်ပေးရေး တွေပါဝင်တယ်။ ကျနော် တို့တင်ပြတာကို ဘာမှပြန်မပြော မဆွေးနွေး ပြပါဘူး။ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ရပိုင်ခွင့်က အတော်နည်းနေတယ်။ ဖက်ဒရယ်အဆင့် မဖြစ်နိုင်တဲ့အနေအထားပါ။”

“မွန်ပြည်နယ်မှာ မွန်ကလေးတွေကို မွန်ဘာသာစာပေယဉ်ကျေးမှုတွေ တရားဝင်သင်ကြားခွင့်လည်း မရှိပါဘူး။ ဒေသခံအာဏာပိုင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး နားလည်မှုနဲ့ ကျနော်တို့ ထိန်းချုပ်နယ်မြေထဲက အမျိုးသား ကျောင်းတွေမှာ သင်နေရပါတယ်။ စာအုပ်စာပေတွေ ထုတ်ချင်ရင်တော့ စာပေစိစစ်ရေးကိုတင်ပြရတာပေါ့။ ကျနော်တို့ထင်ထား တာတွေက အများအားဖြင့် ခွင့်ပြုချက်ကျမလာဘူး။ တစ်စောင်နှစ်စောင်ရဖို့တောင် မှ အသည်းအသန်လုံးပမ်းရတယ်ဆိုတော့ ပြည်သူတွေအဖို့ အားမလို အားမရဖြစ်တာပေါ့။ ဘာမှလွတ်လပ်မှုသိပ်မရှိဘူးပေါ့။”

နိုင်အောင်မင်း (NMSP)

“ဗမာပြည်မှာ စစ်တပ်က ၃-၄ ကြိမ် မကြာခဏ အာဏာသိမ်းလို့ တိုင်းပြည်ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားရတယ်။ အနာဂါတိပြည်ထောင်စုအတွက် အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲနေကြတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းတွေ အနေနဲ့ စစ်တပ်ကဘယ်တော့မှ အာဏာသိမ်းလို့မရတဲ့ အခြေခံ ဥပဒေမျိုး ရှိမရှိသိချင်ပါတယ်။”

ကိုဌေးဝင်း (ရခိုင် ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်)

“စစ်တပ်ဆိုတာ အခြားဝန်ထမ်းတွေလိုပဲ နိုင်ငံရေးထဲပါဝင်ခွင့်လုံးဝမရှိ ရပါဘူး။ စစ်သားတစ်ယောက်ဟာ နိုင်ငံရေးလုပ်ချင်ရင် စစ်တပ်ကအပြီး အပိုင်နုတ်ထွက်ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးလောကထဲဝင်ရပါမယ်။ တကယ့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေဆိုရင် စစ်တပ်ကိုချုပ်ကိုင်တဲ့ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး လည်း အရပ်သားကလာတာဖြစ်ရမယ်။ စစ်သေနာပတိချုပ်ဆိုရင် လည်း သမ္မတပဲ။ အဲလိုမျိုးဖြစ်ရမယ်။ စစ်တပ်ကလာတယ် ဆိုရင်လည်း စစ်ယူနီဖောင်းချွတ်ပြီး သားဖြစ်ရမယ်။ အဲလိုမျိုးအတိအကျ ဖော်ပြထား ရမယ်။ အဲလိုဖြစ်မှ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းတာတွေရှိမှာ မဟုတ်တော့

ဘူး။ လိုအပ်ရင် အခြားကန့်သတ်ချက်တွေလဲ လုပ်ထားဖို့လိုပါတယ်။ သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဒုဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးစတာတွေဟာ အရပ်သားဘဝက လာတာဖြစ်ရမယ်။ ပဟိုအစိုးရ စစ်ရေးကော်မရှင် ကိုဘယ်လိုကိုင်တွယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်တွေ လုပ်ထားမယ် ဆိုရင်တော့စစ်အာဏာသိမ်းမှုဆိုတာပေါ် ပေါက်လာနိုင်စရာအကြောင်း မရှိပါဘူး။”

ခွန်မားကိုဘန်း

“ပင်လုံညီလာခံသဘောထား၊ ၁၉၆၁ တောင်ကြီးပြည်နယ်များ ညီလာခံသဘောထား၊ အခု UNLD သဘောထားတွေဟာ အတူတူပဲ လို့ ကျနော်နားလည်ပါတယ်။ အဲလို ၃ ကာလ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ သဘောထားတူညီခဲ့ပြီးမှ အကောင်အထည်ဖော်တဲ့အခါ အခုထိ မအောင်မြင်သေးပါဘူး။ လာမယ့် နအဖညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကလည်း တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးကို ဘေးချိတ်ချောင်ထိုး ထားတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒင်းတို့ရေးဆွဲတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း ကျနော်မယုံကြည်ပါဘူး။ ငြိမ်းချမ်းစွာယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးအခြေခံမူပေါ်မှာ တိုင်းရင်းသားတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြဖို့ ဘယ်လိုမူဝါဒတွေ ချမှတ်ထားပါသလဲ?”

စောလင်းထင် (နယ်သာလန်)

“တောင်အာဖရိက သင်ခန်းစာကိုကြည့်ရင် accommodation လို့ခေါ်ပါတယ်။ လူမျိုးစုတွေ ကြီးသည်၊ ငယ်သည်၊ နည်းသည်၊ များသည် ဖြစ်စေ သူတို့ရဲ့ အခြေအနေအပေါ်မူတည်ပြီးတော့ သူ့နေရာဌာနနဲ့သူ့ အပြန်အလှန်အသိအမှတ်ပြုလေးစားပြီးတော့ သူ့အခွင့်အရေး၊ ကိုယ့်အခွင့်အရေးကို တန်းတူညီမျှထားပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်လို့ရပါတယ်။ လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်တဲ့ ဗမာပြည်လို့ခေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်မှာ အခွင့်အရေးတွေကို အပြန်အလှန်စာနာနားလည်ပြီး တော့ သူ့နေရာနဲ့သူ့ သူ့ဝင်အိမ်ကွာနဲ့သူ Identity လို့ခေါ်တဲ့အမျိုးသား လက္ခဏာတွေကို အသိအမှတ်ပြုကြမယ်။ နေရာပေးကြမယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်တဲ့ ဖက်ဒရယ်စစ်စစ်မှုအတိုင်း တည်ဆောက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအောက်မှာမှ ဒီမိုကရေစီရေး၊ လူ့အခွင့် အရေးတွေကို တဖန်ပြန်ပြီး အာမခံမယ်ဆိုရင် အတူတကွနေထိုင်နိုင်တဲ့ ပြည်ထောင်စုကြီး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။”

ဗမက-ခွန်ဥက္ကာ

“ပြည်သူတွေ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုရှိလာအောင် လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်ပတ်သက်လာဖို့ စည်းရုံးရပါမယ်။ အဲဒီအပြင် civil society လို့ခေါ်တဲ့ လူထုအခြေပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းတွေထွန်းကားလာ အောင်လုပ်ဆောင်ပေးရပါမယ်။ အဲလိုလုပ်နိုင်ရင် လူထုထဲမှာ နိုင်ငံရေး နိုးကြားမှုရှိလာမယ်။ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတွေ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေ နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်အတွက် တင်ပြတောင်းဆိုတတ်လာမယ်။ ဆွေးနွေး

တတ်လာမယ်။ မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြေရှင်းတတ်လာမယ်ဆိုရင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ နိုင်ငံရေးအသိတွေ နိုးကြားလာမယ်ဆိုရင် တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေဟာ ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲလိုမဟုတ်ပဲနဲ့ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုမရှိဘူးဆိုရင် တစ်စုံတစ်ဦး၊ တစ်ဖွဲ့တစ်စည်းကနေ အမြတ်ထုတ်ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားအခွင့် အရေးတွေလည်းရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်ပဲ *People participation politics* နိုင်ငံရေးမှာ ပြည်သူပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိလာအောင် မြှင့်တင် ပေးရမယ်။ *civil society* တွေထွန်းကားလာအောင် လုပ်ပေးရမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။”

ဦးသိန်းဦး

“အာဏာရှင်စနစ်ကျင့်သုံးတဲ့နိုင်ငံတိုင်းဟာလူမျိုးကြီးတို့ရဲ့အခွင့်အရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်တတ်ကြ တယ်ဆိုတော့ အချို့ လက်နက်ကိုင် တိုင်းရင်းသားတွေ စစ်အုပ်စုနဲ့မိတ်ဖွဲ့ပြီး မိမိတို့ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ လူမျိုးစုအခွင့်အရေး၊ တန်းတူရေး၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်တွေအတွက် တောင်းဆိုသွားမယ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးနည်းအရ ယထာဘူတကျပါရဲ့လား ?”

မိအုန်းချမ်းမွန်

“အာဏာရှင်စနစ်ဟာ ဘယ်နိုင်ငံမဆို ဘယ်တော့မှ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတွေရဲ့အခွင့်အရေးကို ပေးမှာမဟုတ်ဖူး။ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးကိုလည်းပေးမှာ မဟုတ်ဖူး။ သူတို့ကနေပြီးတော့ တချိန်လုံးစိုးမိုးမိလ်ကျသွားမှာဖြစ်တယ်။ စည်းကမ်းရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီလို့ပြောပြီး တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ရပိုင်ခွင့်က မိမိတို့ ဘာသာစာပေကိုတောင် သင်ကြားခွင့်မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေကလည်း နိုင်ငံရေးစကားပြောမယ်လို့ အစောပိုင်းတုန်းက ရည်မှန်းခဲ့ကြပေမယ့် အခုထက်ထိတကယ် နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြေရှင်းရေးအတွက် စကားပြောခွင့်မရသေးဘူး။ ညောင်နွယ်ပင်ညီလာခံမှာ အပစ်ရပ် တိုင်းရင်းသား ၁၃ ဖွဲ့က ဒီမိုကရေစီရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားတန်းတူရေး၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်တွေအတွက်တင်ပြတာတောင်မှ (နောက်ဆုံးတော့ ကျုပ်တို့ ချထားတဲ့အတိုင်း မလိုက်နိုင်ရင် ခင်ဗျားတို့ထွက်သွား၊ လက်နက်ကိုင်ပြီး ပြန်တိုက်လို့ရတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံနဲ့ -) အဲဒီတင်ပြချက်တွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားမယ်လို့ပြောပြီး ခေါက်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေလည်းဘာမှထိထိရောက်ရောက်လုပ်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။အာဏာရှင်စစ်အုပ်စုဟာ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးကိုပေးမှာမဟုတ်ပါဘူး။ လူမျိုးကြီးဝါကျသုံးပြီး ဝါးမြိုရေးကိုဘဲ လက်ကိုင်ပြုသွားမယ်။ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကို ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဆက်လုပ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။”

ခွန်မားကိုဘန်း

“အခု ဗမာပြည်နိုင်ငံရေးလောကမှာ အပြောများတဲ့စကားတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး-ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးဆိုတဲ့ ဝေါဟာရတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး သာမန်ပြည်သူတွေနားလည်အောင် ရှင်းပြပေးစေလိုပါတယ်။”

ကိုဌေးဝင်း (ALD-LA)

“ဒီမိုကရေစီရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားတန်းတူရေးဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဒီမိုကရေစီမှာ အဓိကကျတာက ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် မိမိတို့လိုလားတဲ့အစိုးရကို လွတ်လပ်ရွာရွေးချယ်နိုင်ရေးပဲ။တိုင်းရင်းသားတန်းတူရေးဆိုတာကလည်း တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပြည်နယ်အားလုံး အဆင့်အတန်းအခွင့်အလမ်းသာတူညီမျှရရှိရေးဖြစ်ပါတယ်။သာဓကအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီရရှိရေးမှာ လူဦးရေ သန်း ၅၀ ကိုကိုယ်စားပြုတဲ့ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က(၁ သိန်းမှာ ၁ ယောက်ဆိုရင်)အယောက်၅၀၀ ရှိမယ်ဆိုပါတော့။ ဗမာအမတ်က ၃၀၀ ၊ တိုင်းရင်းသားအမတ်က ၂၀၀ ပဲရမယ်။ အဲဒါ ကဒီမိုကရေစီအရ တန်းတူရေးပဲ။ ဗမာများတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။တိုင်းရင်းသားတန်းတူရေးမှာကျတော့ တစ်ပြည်နယ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်အမတ် ၁၀ ယောက်စီရွေးမယ် ဆိုပါတော့။ ဗမာပြည်နယ်အတွက် အမတ်လည်း ၁၀ယောက်ပဲ။ကရင်နီတို့ချင်းတို့လည်း ၁၀ ယောက်စီပဲ။ အားလုံး အယောက် ၈၀ ရတယ်ဆိုပါတော့။ ဗမာက ၁၀ ပဲရှိမယ်။ တိုင်းရင်းသား ၇၀ ရမယ်။ဒါကိုဗမာနည်းတယ်လို့ သွားပြောလို့မရဘူး။ တိုင်းရင်းသား တန်းတူရေးဖြစ်လို့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ညီတူညီမျှရမယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အမတ်မှာ ဗမာက ၃၀၀ ယူပြီးဒီမိုကရေစီ၊ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်မှာ တန်းတူထားလိုက်ရင် တိုင်းရင်းသားအားလုံးရဲ့ တန်းတူ ရည်တူကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်အတွက် အာမခံချက်ပေးတဲ့ ပြည်ထောင်စုအာဏာကို သတ်မှတ်လိုက်ရင် တိုင်းရင်းသားတန်းတူရေးကိုလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။”

ခွန်မားကိုဘန်း
VOA (၁၉-၈-၀၆) ညပိုင်းအစီအစဉ်

“ကျနော်ကတော့ ကြားနေမဟုတ်ဘူး” လို့ထုတ်ဖော်ကြေငြာတဲ့ ယခင်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အာနန်းပန်းယားရွှေချန်းရဲ့ မိန့်ခွန်းကို ကျနော်သဘောတူတယ်။ ဆိုလိုရင်းကတော့ မှန်ကန်မှုနဲ့ မှားယွင်းမှုအကြား၊ မျှတမြောင့်မတ်မှုနဲ့ ယုတ်ညံ့မှုအကြား၊ ဒီမိုကရေစီဖြစ်မှုနဲ့ ဒီမိုကရေစီကင်းမဲ့မှုအကြား၊ ဓမ္မနဲ့အဓမ္မအကြား၊ ဝိဇ္ဇာနဲ့အဝိဇ္ဇာအကြား၊ တရားနည်းလမ်းကျတဲ့ အခြေခံ ဥပဒေနဲ့ လုံခြုံနည်းလမ်းစည်းကမ်းအခြေခံဥပဒေအကြား၊ မိဒီယာလွတ်လပ်မှုနဲ့ မိဒီယာထိန်းချုပ်ပိတ်ပင်မှုအကြား၊ တရားဥပဒေ(နီတိဓမ္မ)နဲ့ မတရားမှု(အယုတ္တိဓမ္မ)အကြား၊ ကောင်းမှုနဲ့ မကောင်းမှုအကြား- အဲဒါတွေအကြားမှာ ကြားနေမလုပ်ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းရှင်းကြီးပဲဖြစ်တယ်။

ဆူရဗန်းဂျန်ဖွန်ဖေတ် မတီချွန်းနေ့ စဉ်သတင်းစာ
(အတွေးဘူတာ အမှတ် ၁၂) ၂၊ ၉၊ ၀၆

ညောင်နှစ်ပင်၊ တိုင်းရင်းသားအရေး၊

ပျဉ်းမနား၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး

“နအဖရဲ့ အခြေခံဥပဒေဆက်ရေးဖို့ ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကို အောက်တိုဘာမှာပြန်စရင် ဗဟိုအစိုးရနဲ့ပြည်နယ်တွေအကြား အာဏာခွဲဝေမှုကိစ္စမှာ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ တောင်းဆိုထားတာ အဓိကအချက် ၇ ချက်ရှိတယ်။ အဲဒီ အချက်တွေထဲမှာ ဥပဒေပြုခွင့် တွေလည်းပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုဗဟိုမှာ ဥပဒေပြုနိုင်တဲ့ပြဌာန်းချက်ရှိသလို ပြည်နယ်တွေမှာလည်းဥပဒေပြုခွင့်တောင်းခံထားပါတယ်။ အဲဒါကို နအဖက လိုက်လျောပေးတာမရှိပါဘူး။ ကြွင်းကျန်တဲ့ ဥပဒေပြုခွင့်အာဏာနဲ့ပါတ်သက်တာလဲပြည်ထောင်စုဗဟိုကပဲ အပြည့်အဝ ယူထားတဲ့ အနေအထားမျိုးတွေ့ရပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပြည်နယ်လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာက မရှိသလောက်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ ပြန်စမဲ့ညီလာခံကနေတိုင်းရင်းသားတွေအတွက် တကယ်တမ်းနှစ်နှစ်ကာကာ သဘောတူနိုင်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးရဘို့ အလားအလာ အရမ်းနည်းသွားတယ်။”

“နအဖရဲ့ ပျဉ်းမနားနေပြည်တော်ပြောင်းရွှေ့ရတဲ့အကြောင်းပြချက်မှာ မြို့တော်ပြောင်းရွှေ့လိုက်တဲ့အတွက် ပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းနိုင်မလား ဆိုတာဆက်စောင့်ကြည့်ရပါမယ်။လက်တွေ့ အနေအထားကိုကြည့်ရင် ပြဿနာတွေဖြေရှင်းဘို့ရည်ရွယ်ချက်ရှိပေမဲ့ တကယ်တမ်းလက်တွေ့မှာဘယ်လိုအကောင်အထည်ဖော်မလဲ? အဲဒါက ပိုအရေးကြီးပါတယ်။

ဥပမာ-ဘိန်းပြဿနာကို အလေးအနက်ထားတယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်က နေဖြေရှင်းလို့မရနိုင်ဘူးလား၊ ဘာအခက်အခဲတွေ ရှိနေလို့လဲ? အဲဒါ

တွေသေချာရှင်းပြဖို့လိုလိမ့်မယ်။ နောက်တစ်ခု သူတို့ပြောနိုင်တာက တော့ နယ်စပ်နဲ့ပိုနီးတဲ့အတွက် နယ်စပ်ဒေသဘိန်းစိုက်ပျိုးတဲ့နေရာ တွေကို ပိုပြီးထိန်းချုပ်လာနိုင်မယ်လို့ သူတို့စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစားနိုင်ပါတယ်။

အဓိကပြဿနာက ဗမာစစ်တပ်မှာလျှို့ဝှက်စစ်တပ်ဘတ်ဂျက်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီပိုက်ဆံတွေဘယ်ကရသလဲဆိုတာ ဘယ်သူမှအတိ အကျမသိပါဘူး။ အားလုံးကဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့ စဉ်းစားချက်ရှိကြတာက ဘိန်းကနေရထားတဲ့အခွန်ငွေတွေနဲ့ လျှို့ဝှက်ဘတ်ဂျက်ထဲထည့်သုံး ထားတယ်လို့ အတော်များများသံသယရှိထားကြပါတယ်။ အဲလိုမျိုး ဖြစ်နေသရွေ့ကတော့ ဘယ်ကိုဘဲရွှေ့ပြောင်းပြောင်း ပြဿနာကို မဖြေရှင်းနိုင်ပါဘူး။”

“နအဖက အလုပ်သမားပြဿနာကို ဖြေရှင်းလိုတယ်ဆိုရင် ဒီကနေ့ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကျဆင်းနေချိန်မှာအမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ ကျော်အကုန်အကျခံပြီး မြို့တော်သစ်ကိုဆက်လက်တည်ဆောက် စရာ မလိုပါဘူး။တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ပြန်လည်ဦးမော့လာမဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းနဲ့ လူသားအရင်းအမြစ်မြုပ်နှံမှုဖြစ်တဲ့ ပညာရေးလုပ်ငန်း တွေမှာ ဒီငွေတွေကိုအသုံးချသင့်ပါတယ်။”

ကိုဝင်းမင်း (မြန်မာ့အရေး လေ့လာသူ)
DVB (16-8-06)

ညောင်နှစ်ပင် အမျိုးသားညီလာခံ

ကိုဝင်းမင်း

ကလေးစစ်သားတို့မှတို့ ပိတ်ဆို့မှုကို လျှော့ချပေးရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းများကို အားပေးပေးရန် SSA-S မိတ်ဆက်

စက်တင်ဘာ ၁၃ ရက်၊ ၂၀၀၆။

လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးရေးအဖွဲ့ (မြန်မာနိုင်ငံ) မှ ကလေးစစ်သား ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ သုတေသနပြုနေသူ(SACSUCS)အဖွဲ့ဝင် ဦးဗညားက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကလေးစစ်သား ဦးရေ ၇၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများတွင်လည်း ကလေး စစ်သား ၄၀၀၀ ခန့် အသုံးပြုမှုများရှိနေကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။

အရှေ့တောင်အာရှ ကလေးစစ်သားအသုံးပြုမှုရပ်စဲရေး ယာယီညွှန် ပေါင်းအဖွဲ့ (SACSUCS) ခေါ် NGO အဖွဲ့က KNU, KNPP အဖွဲ့ အစည်း တို့နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရာ ၎င်းနှစ်ဖွဲ့တွင် ကလေးစစ်သား ဦးရေ ၅၀ ခန့်ရှိကြောင်းသိရသည်။

အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ SSA-S ပြောခွင့်ရ ဒေါ်နန်းအေးဆန် က “SSA-S မှာ ကလေးစစ်သား ရှိမရှိဆိုတာသိချင်ရင် SSA-S ဌာနချုပ် လွှဲတိုင်းလျှောက် ကိုယ်တိုင်လာရောက်လေ့လာဖို့ မည်သည့်အဖွဲ့ အစည်းကိုမဆိုဖိတ်ခေါ်ပါတယ်” ဟု ရှင်းလင်းဖြေကြားခဲ့သည်။

လွှဲတိုင်းလျှောက်တွင် ကျောင်းဆရာမ လုပ်ခဲ့ဖူးသည့်အမည်မဖော်လို သူတစ်ဦးကလည်း - “လွှဲတိုင်းလျှောက်မှာဖွင့်ထားတဲ့ အမျိုးသား ကျောင်းမှာ အသက် ၂၀ ဝန်းကျင်ကျောင်းသားတချို့ စစ်သားလုပ်ချင် လို့လူကြီးတွေဆီ စာတင်တောင်းဆိုတာကို လူကြီးတွေက ခွင့်မပြုခဲ့ ပါဘူး။ ပညာကိုသာ ဆက်လက်သင်ယူကြပါလို့ ကျောင်းမှာ လာပြော တာကိုကြုံတွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်” ဟု ဆိုသည်။

SSA-S တပ်သားများ

၂၂-၈-၀၆ ရက်နေ့ နအဖ နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန တွင်ကျင်းပသော “အရွယ်မရောက်သေးသူကလေးစစ်သားများအား စစ်မှုထမ်းခြင်းမှကာကွယ် တားဆီးထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီ” ပဉ္စမ မြောက်အစည်းအဝေး၌ နအဖ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဒု-ဗမက သိန်းစိန် က မြန်မာစစ်တပ်တွင်ကလေးစစ်သားဦးရေနည်းကြောင်းပြောဆိုခဲ့ ချက်အပေါ် Southeast Asia Coalition to Stop the Use of Child Soldiers (SACSUCS) အဖွဲ့ဝင်ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ရိုင်းယန်း ဆေဗာ ဗိုလ်မှူးက လက်မခံနိုင်ကြောင်း၊ ထိုအတိုင်းဟုတ်မှန်ပါက (SAC-SUCS) ကဲ့သို့သော NGO အဖွဲ့အစည်းများအားသွားရောက်ကြည့်ရှု လေ့လာ ခွင့်ပေးသင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ □

SSA-S ခွဲထွက် ဒု-ဗမက မိန်းစဉ် ဘယ်လဲ ?

ဩဂုတ် ၃၀ ရက်၊ ၂၀၀၆။

ယခုအချိန်ထိ မတင်မကျအနေအထားတွင်ရှိနေသေးသော ဒု-ဗမက မိန်းစဉ်နှင့်အဖွဲ့အား SSA-S သို့ပြန်လာမည်ဆိုပါက ဩဂုတ်လကုန် အထိသက်တမ်းခံကြိုဆိုမည်ဖြစ်ပြီး ထိုထက်ကျော်လွန်ပါက တစ်မျိုး စီစဉ်သင့်က စီစဉ်ရလိမ့်မည်ဟု SSA-S ဌာနချုပ် လွှဲတိုင်းလျှောက် မှ တာဝန်ရှိသူကဆိုသည်။

“နအဖ ဥပဒေဘောင်” အတွင်းသို့ဝင်ပြီး ပြန်လည်တော့ခိုခဲ့သော SSA-S ခွဲထွက် ဒု-ဗမက မိန်းစဉ် တပ်မဟာ ၇၅၈ အဖွဲ့သည် ဩဂုတ်လ အစောပိုင်းမှစ၍ သုံး-လေး ဖွဲ့ကွဲလျက် ရှိသည်။ ပြီးခဲ့သော ၄-၈-၀၆ ရက်နေ့က လဲချားအခြေစိုက် ခမရ ၆၄ သို့ ခေါ်ဆောင်သွား ခြင်းခံရသော ဗကထွန်းကျော်နှင့်အဖွဲ့ဝင်လည်း နအဖ စစ်ကြောင်း

နှင့်အတူလှုပ်ရှားနေပြီး၊ ဒု-ဗမက မိန်းစဉ် ဦးဆောင်သော တပ်မဟာ ၇၅၈ အဖွဲ့ဝင် ၁၅၀ ခန့်လည်း SSA-S ထံသို့ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ဗမက- မိန်းစဉ် ပါဝင်သောအင်အား ၁၀၀ခန့်မှာ မိုင်းကိုင်းမြို့နယ်တောတွင်း တနေရာတွင် ယနေ့တိုင်ခိုအောင်းလျက်ရှိသည်။

နအဖ မှ ဗမ-စိုင်းထွယ်အား ဩဂုတ်လ လယ်ပိုင်းက ဒု-ဗမက မိန်းစဉ် (အင်အား ၇၀-၈၀ ခန့်)နှင့် ဆက်သွယ်ခိုင်း၍ “တိုင်းမှူး ဗမခ- သောင်းအေးက ယခင်သဘောတူညီချက် (၅)ချက်ဖြစ်သော ၁) မူးယစ် ဆေးဝါးပူးပေါင်းနှိမ်နင်းရေး၊ ၂) တိုင်းပြည်နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီး သူများအား ချေမှုန်းရေး၊ ၃) ပြည်ပရန်ကာကွယ်ရေး၊ ၄) နယ်မြေဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ၅) မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်ရန် လက်နက်ပြန်လည်ကိုင်ဆောင် ရေး စသည်အချက်အားလုံးဖြစ်စေရမည်အပြင် မည်သည့်အပြစ် ဒဏ်မှပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း” ဆိုသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က ဒု-ဗမက မိန်းစဉ်၏တပည့်ဖြစ်သူနှင့်သာ ဆက်သွယ်ပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အပစ်ရပ် SSA တစ်ဖွဲ့တည်း WFP ၏ကူညီမှုကိုမရရှိ

ဩဂုတ် ၂၄ ရက်၊ ၂၀၀၆။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဘိန်းစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိတော့သည့် အပစ်ရပ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးယူထားသော အဖွဲ့များအား ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် WFP အဖွဲ့မှ ၃ နှစ် ဆက်တိုက်ကူညီမှုများ ပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ကိုးကန့် အထူးဒေသ (၁)၊ အထူးဒေသ (၂) ၊ ကချင်အထူးဒေသ (၅) ၊ ပအိုဝ်း အထူးဒေသ (၆) နှင့် ပလောင် အထူးဒေသ (၇) စသည့် အဖွဲ့အစည်းများအား ၂၀၀၇ နှစ်ဦးပိုင်းမှ စတင်ကူညီမည့် အစီအစဉ်ကို ၂၀၀၉ နှစ်ကုန်သည်အထိ လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ် ထည့်သွင်းခဲ့သော အထူးဒေသ (၃) SSA အဖွဲ့အား WFP အဖွဲ့မှ ကူညီလိုသော်လည်း နအဖ၏ ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်မှုကြောင့် ကူညီခွင့်မရရှိခဲ့ပေ။ သို့သော် စိုင်းလင်းဦးဆောင်သော မိုင်းလားအထူး ဒေသ (၄) အဖွဲ့သည် ၁၉၉၇ ကတည်းက UN ၏ကူညီမှုမပါပဲ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။

WFP အဖွဲ့သည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှ ကိုးကန့်အဖွဲ့အား ကူညီမှုများ စတင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄-၂၀၀၅ ခုနှစ်မှစ၍ နအဖများအား ကူညီခဲ့ပြီး၊ ထိုမှတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်းတိုး၍ မူးယစ်ကင်းငုံနယ်မြေအဖွဲ့များထံ ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ရာ ယခုအချိန်ထိဖြစ်သည်။

၏လက်ကျန်ဘိန်း ၄၉၆ ကီလိုဂရမ် အား ၁၀-၉-၀၆ ရက်နေ့တွင် မိုင်းပြင်းနယ်ထဲတွင် နအဖမှ ဖမ်းဆီးမိခဲ့သ လျှင် ၂၆-၃-၀၆ ရက်နေ့တွင် နအဖမှ နယ်စပ်ဒေသ သစ်နှင့်သတ္တုတင်သွင်းမှုကိုပိတ်ပင်ခဲ့သည့် အတွက် အဖွဲ့တွင်းကြုံတွေ့နေရသော စီးပွားရေး အကျပ် အတည်းများ ပြေလည်စေရန် ၄-၇-၀၆ ရက်နေ့ ပန်ဆန်း၌ကျင်းပသော ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ အစည်းအဝေးပွဲ၌ စီးပွားရေးဆိုင်ရာတာဝန်ကို ဝေရှောင်ကန်းအားပေးအပ်ခဲ့သည်။

၄င်းအပေါ် ပြည်သူများသည် ဘိန်းကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်လိုကြ သော်လည်း နအဖ၏လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပြည်သူကို မူးယစ်ရာဇာလက်ထဲသို့ ဝကွက်ထိုးအပ်လိုက်သလိုဖြစ်စေခဲ့သည်ဟု သျှမ်းဒီမိုကရက်တစ် ဥက္ကဋ္ဌ စစ်ဆိုင်စစ် ကသုံးသပ်သည်။ □

၁၉၉၇ နှစ်လယ်ပိုင်းလောက်က ရှမ်းပြည်အလယ်ပိုင်းတနေရာတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးရှက်ဆစ်နှင့် ဒုဗမက-မိန်းစင့် အတူလှုပ်ရှားခဲ့စဉ်က

နအဖမှ တပ်မဟာ ၇၅၈ ခွဲထွက် (ဒုဗမက-မိန်းစင့်၏ တပည့်ဟောင်း) ဗမ-စိုင်းထွယ် ကိုတည်ကြက်အဖြစ်အသုံးချ၍ ဒုဗမက-မိန်းစင့် အား စည်းရုံးခိုင်းခြင်းမှလည်း မအောင်မြင်သည့်ပြင် စိုင်းထွယ်၏အဖွဲ့ဝင် များလည်း လက်နက်ထားခဲ့ပြီးကြိုကြားကြိုကြားကိုယ်လွတ်ရုန်း ထွက်ပြေးလျက်ရှိသည်။

ဒု ဗမက-မိန်းစင့် အနေနှင့် နအဖ ကတစ်ဖက်၊ SSA-S ကတစ်ဖက်၊ ဒေသခံရဟန်းသံဃာနှင့် ပြည်သူတို့ကတစ်ဖက်၊ ဇနီးသားသမီးနှင့် မိဘ ဆွေမျိုးများကတစ်ဖက်၊ လေးဖက်လေးတန်၏စည်းရုံးမှုကိုခံနေရ၍ အကျပ်ရိုက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအနေနှင့် တစ်ဖက်တစ်မျိုး စည်းရုံးပြောဆိုမှုအပေါ်စိတ်ဒွိဟဖြစ်ကာ ကြိုရာမရ ဖြစ်နေလိမ့်မည် ဟုထင်ကြောင်း၊ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဒု ဗမက-မိန်းစင့်သည် မိမိကိုယ် ကို အထင်ကြီး၍ စိတ်ကြီးဝင် ဈေးကိုင်ခြင်းပင်လော? ဟုသုံးသပ် သူများလည်းရှိသည်။ □

၃၅ နှစ်မြောက် သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP

ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်။

၁၆-၈-၂၀၀၆ ရက်နေ့တွင် ၃၅နှစ်မြောက်သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP မွေးနေ့ကို မူဆယ်ခရိုင် မန်ဟျိုးမြို့နယ်ခွဲ ကောက်ကွတ်ရွာတွင် သျှမ်းပြည်တပ်မတော်မြောက်ပိုင်း အပစ်ရပ် SSA-Nတဝန်ခံ အရာရှိများက ဦးဆောင်၍ကျင်းပခဲ့သော ထိုအခမ်းအနားကို နံနက် ၉း၀၀ နာရီတွင်စတင်ကာ ရွှေလီလွင်ပြင်ဒေသခံအရာရှိ စစ်ခွန်နွဲ့၊ စစ်မောင်အောင်၊ စစ်ခမ်းဆွဲတို့က သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP ပေါ်ပေါက်လာပုံအကြောင်းနှင့်စစ်လျှင်း၍ မိန့်ခွန်းများပြောကြားသွားကြောင်းအခမ်းအနားသို့ SSAတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့အင်အား ၂၀၀ ခန့်တက်ရောက်ကြကြောင်း သိရသည်။

၃၅ နှစ်မြောက် သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP အထိမ်းအမှတ်နေ့တွင် သျှမ်းပြည်တပ်မတော် အပစ်ရပ်မြောက်ပိုင်း SSA-N ဥက္ကဋ္ဌ ဖိုလ်ချင်-လွိုင်မောင်မှ(က)သျှမ်းပြည်တပ်မတော်ကို ခိုင်မာစွာတည်ဆောက်ရေး၊ (ခ)သျှမ်းပြည်တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့လူထု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတည်းဖြစ်ရေး၊ (ဂ)သျှမ်းပြည်တပ်မတော် တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ ဟူသောရပ်တည်ချက်ကိုအခြေခံ၍ SSA မှအကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်ကြိုးပမ်းသွားခြင်းဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်သို့ အမြန်ဆုံးရောက်ရှိသွားနိုင်မည် ဟုပါရှိသည်။ သဝဏ်လွှာပေးပို့ခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော ၃၅ နှစ် ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့၌ ထိုစဉ်က SSA ခေါင်းဆောင်များက သျှမ်းပြည်အမျိုးသားရေး လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ချက်များ အတွင်းအထိပ်သို့ရောက်ရှိစေရန်နှင့် သျှမ်းပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ပေါင်းစည်းသင့်မြတ်စေရန်အလို့ငှာ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ရပ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသဖြင့် သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ရဟန်းသံဃာများ၊ ပြည်သူ့လူထုနှင့် သျှမ်းပြည်တပ်မတော်တို့၏ပံ့ပိုးမှုကြောင့် ပါတီတွင်းနိုင်ငံရေး ဦးမော့လာနိုင်ပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရင်း ယနေ့ သျှမ်းပြည်တပ်မတော်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ထိဖြစ်သည်။

လက်ရှိ နိုင်ငံရေးအရ သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ SSPP သည် တရားဝင်မရပ်တည်နိုင်သော်လည်း ပါတီ၏ရည်မှန်းချက်များနှင့်လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်များအတိုင်း မိမိတို့ SSA မှအကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်သွားရန်လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ အမြန်ဆုံးရောက်ရှိစေရန် သွေးစည်းခိုင်မာစွာ ဆက်လက်ကြိုးပမ်း သွားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ထုန့်မောင် (ခေါ်) ရွှေလီလွင်ပြင် SSA-N အရာရှိများကအခမ်းအနား၌ မှာကြားသွားကြသည် ဟုဆိုသည်။ □

အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ် လုပ်ပေးမည်ဆိုကာ ငွေလိပ်

ဩဂုတ် ၂၁ ရက်၊ ၂၀၀၆ ။

ထိုင်းတစ်ဦးက သျှမ်းလူမျိုးများအား အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြုလုပ်ပေးမည်ဟုဆိုပြီး ငွေများလိမ်ယူသွားခဲ့သဖြင့် မည်သူ့ကိုတိုင်ကြားရမည်မသိကြောင်း ချင်းမိုင်ရောက်သျှမ်းတစ်ဦးကဆိုသည်။

ပြီးခဲ့သော ဇူလိုင်လလယ်ပိုင်းမှစ၍ ထိုင်းလူမျိုးဖြစ်သူနိုင်းဆုမ်ဆတ်ခါခိုင်အသက် ၅၁ နှစ်သည် အလုပ်သမား မှတ်ပုံတင်ကဒ်ရှိ သောသျှမ်းပွဲစားများနှင့်ဆက်သွယ်၍ ချင်းမိုင်မြို့နယ်အတွင်းရှိ အလုပ်သမား မှတ်ပုံတင်ကဒ် မရှိသေးသူများအား အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ် ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဟုဆိုကာ တစ်ဦးလျှင်အနည်းဆုံး ဘတ် ၃၀၀၀ စီ ကောက်ကာ အလုပ်သမား ၆၀ ဦး၏ ငွေများလိမ်လည်သွားသည်။

အလိမ်ခံရသူအများစုမှာ သျှမ်းလူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး ချင်းမိုင်မြို့နယ်တွင်းရှိ ဆန်ဆိုင်၊ လျှိုင်ဆက်တံနှင့် ဟန်ဒုန်းတို့တွင် လာရောက်လုပ်ကိုင်နေသူများဖြစ်သည်။

အဆိုပါ နိုင်းဆုမ်ဆတ်ခါခိုင်ဆိုသူသည်လက်မှတ်လုပ်လိုသူများယုံကြည်စေရန် ၎င်း၏ထိုင်းနိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင်နှင့် အိမ်ထောင်စုဇယားမိတ္တူ

ကိုပါ မိတ္တူများကူးပေးခဲ့ပြီး၊ အချို့အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ် အမြန်ရရှိလိုသူများဆိုလျှင် ဘတ် ၅၀၀၀ ထိ ကောက်ခံခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းက ကြားပွဲစားများအား တစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၅၀၀ နှုန်း ခွဲဝေပေးသည်ဟုဆိုသည်။

လက်မှတ်မဲ့အလုပ်သမားများက ထိုင်းရဲများ၏ဖမ်းဆီးမှုကိုကြောက်ကြံ၍ ထိုသို့ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ် သက်တမ်းမှာ ဇွန်လကတည်းကကုန်ဆုံးသည်ကို အချို့ကသိသော်လည်း လူလိမ်တို့ကအရာရှိများနှင့်အဆက်အသွယ်ရှိသည်ဟုဆိုသောကြောင့် ၎င်းတို့ကိုယုံကြည်မိရာမှ လိမ်လည်သွားခြင်းကိုခံခဲ့ရကြောင်း ညည်းတွားနေကြသည်။

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းအပေါ် အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြားမရှိသည့်အတွက် မည်သည့်နေရာကိုမှမတိုင်ကြားဝံ့ကြောင်းနှင့် မည်သူ့ထံ အကူအညီတောင်းရမှန်းလည်းမသိကြောင်း မြည်တွန်တောက်တီးနေကြသည်။ □

စစ်တပ်ရဟာစိုက်ခင်းအတွက်သိန္နီဒေသခံများ လယ်မြေသိမ်းခံရ

၂၀၀၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့ နံနက်(၇) နာရီအချိန်မန္တလေးမြို့တွင် အိမ်သုံးပရိဘောဂ ဆိုင်ဖွင့်ထားသော လူကုန်တန်အသိုင်းအဝိုင်းမှ ကျော်ကျော်နှင့်မနန်းတီ ဆိုသူဇနီးမောင်နှံသည် သိန္နီဒေသခြေစိုက် စကခ(၁၆)မှ ဗိုလ်မှူးကိုကိုကြီးထံ တိတ်တဆိတ် သွားရောက်တွေ့ဆုံကာ နောင်အွန်ဂျာတောင်ဘက်အရပ် (နမ့်ပန်ချောင်း အရှေ့ဘက်၊ သိန္နီမြို့၏ တောင်ဘက်)သို့ ငှင်းတို့အတူထွက်ခွာသွားကြကြောင်း သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းသတင်းရပ်ကွက်၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရ သိရသည်။

ထို့နောက် ဝမ်းတိုင်ယက်ရပ်ကွက်သူကြီးအားခေါ်ဆောင်ကာ သိန္နီမြို့အနီးတဝိုက်မြေယာများကိုသွားရောက်ကြည့်ရှုပြီး စစ်တပ်အတွက် ရာဘာစိုက်ခင်းလုပ်ရန် ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ နောင်အွန်(ကောင်းဟော်) ရွာသားများ ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်စားနေသောမြေနေရာကောင်း (၁၀၀) ဧက ခန့်ကို အမိန့်အာဏာဖြင့်သိမ်းယူလိုက်သည်။

ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျော်ကျော်တို့ ဇနီးမောင်နှံသည် ရာဘာစိုက်ခင်းပေါ်ထုတ်ရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေစိုက်ထုတ်မည် ဟုဆိုသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်စိုးမောင် ၏အမိန့်ဖြင့်စကခ(၁၆) ဗမ ကိုကိုကြီးအား ရာဘာစိုက်ခင်းအတွက် မြေနေရာအမြန်ရှာပေးရန် ယခုကဲ့သို့ ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းမြေယာမသိမ်းယူခင်က ဤသတင်းကို သိန္နီပြည်သူများအကြား မပေါက်ကြားစေရန်ပိတ်ပင်ထားခဲ့သေးသည်။ □

ကွန်ဟိန်းမြို့နယ်တွင်း ရွာသူကြီးများ ချုပ်နှောင်ခံရခြင်း နှင့် အချို့ပျောက်ဆုံးနေခြင်း

သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ကွန်ဟိန်းမြို့အခြေချ စစ်ဗျူဟာ- ဗျူဟာမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဝင်းဆွေ၏ညွှန်ကြားချက်အရကွန်ဟိန်း အခြေစိုက်တပ်ရင်း ခမရ ၅၂၄ အင်အား ၃၀ ခန့်သည် ကွန်ဟိန်း အရှေ့ဘက်၊ နမ့်ပန်ချောင်းအရှေ့ခြမ်းရှိကျေးရွာများသို့ သွားကာရွာသူကြီးများကိုဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကြောင်း ရွာသားတဦးမှပြောပြပါသည်။

အကြောင်းမှာအဆိုပါရွာသူကြီး ၃ ဦးသည် သျှမ်းသူပုန်စစ်တပ်ထံ သတင်းပေးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာများထောက်ပံ့ပေးနေခြင်းများကြောင့် ဟုစွပ်စွဲကာ ရိုက်နှက်စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီးကွန်ဟိန်းမြို့တွင်ယခုချိန်ထိ ချုပ်နှောင်ထားဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ ငှင်းတို့မှာဝမ်းပန်ရွာသူကြီးလုံးတင်အောင်၊ ဝိန်းနန်းရွာသူကြီး လုံးဝိဇေယျနှင့် ဝမ်းကော်အခါရွာသူကြီး လုံးပေါ်တို့ အားလုံး အသက်(၅၀-၆၀)ပတ်ဝန်းကျင်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်ဟုဆိုသည်။

မိုင်းဖြတ်စစ်တပ်မှ အရပ်သားပေါ်တကျ ဆွဲနေဆဲ

တပ်ရင်းမှူး မြင့်ဇော် ဦးဆောင်သော မိုင်းဖြတ်အခြေစိုက် ခမရ-၇၀၇ တပ်ရင်းသည် မိုင်းဖြတ်မြို့နယ်တွင်းရှိ တာဇျောက်ကျေးရွာ အုပ်စုမှ တာဇျောက်ရွာ၊ ဆုပ်လောင်ရွာ၊ ဝမ်းဝိန်းရွာ၊ ဝမ်းတောင်းဖူး၊ ဝမ်းပန်တောင်း၊ ဝမ်းဆိုင်းလိန်၊ ဝမ်းနမ်၊ ဝမ်းဟန်းပုံ နှင့်ဝမ်းလွယ်တောင်းအစရှိသောရွာများကို တရွာလျှင် (၅-၆)ယောက် ငှင်းတို့၏ စားနပ်ရိက္ခာလက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက် နှင့် အခြားသောဝန်စည်စလယ်များ သယ်ဆောင်ရန် နှင့် မိုင်းကိုင်း၊ မိုင်းငွမ်း၊ လန်းဆတ်၊ မိုင်းတင်း တစ်လျှောက်မှမိုင်းယောင်းမြို့နယ်အထိနယ်မြေရှင်းလင်းရေးလုပ်စဉ်လမ်းပြအဖြစ် စစ်ကြောင်းထွက်လေရာတိုင်း အမြဲဆင့်ခေါ်ခိုင်းစေလေ့ရှိပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ပေါ်တာချောထမ်းအလုပ်ကို ရွာတစ်ရွာလျှင် တလ (၂) ကြိမ်ထက်မနည်း အလှည့်ကျတာဝန်ယူနေရပြီး အချို့လမ်းများတွင် သုံး-လေးကြိမ် အထိလိုက်ရသည်အခါများလည်းရှိပါသည်။ စစ်ကြောင်းနှင့်လိုက်ရသော အထမ်းသမားပေါ်တာများမှာ ပစ္စည်းများလေးလံသဖြင့် လမ်းအမြန်မလျှောက်နိုင်ပါက စစ်သားများ၏ လူမဆန်စွာဆက်ဆံမှု၊ ဆူပူကြိမ်းမောင်းအော်ငေါက်ရုံမက တခါတရံလမ်းမလျှောက်နိုင်ပဲ မြေပေါ်လဲကျသွားသည်အထိ ခြေထောက်နှင့် ကန်ကြောက်ခြင်းကိုပါခံကြရသည်ဟု နယ်စပ်သို့ ရောက်လာသော အထမ်းသမားတဦးထံမှသိရပါသည်။ □

ငှင်းအပြင် အခြားရွာမှ ရွာသူကြီးတစ်ဦးနှင့်စာရေးတစ်ဦး ထပ်မံဖမ်းဆီးခံရပြီး မြို့ပေါ်အချုပ်ခန်းသို့လည်းမရောက်၊ မည်သည့်နေရာ၌ ချုပ်နှောင်ထားကြောင်းမသိရပေပျောက်ဆုံးနေသဖြင့်ငှင်းတို့(၂)ဦးမှာ အသတ်ခံရဖွယ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ အသက်ရှင်ရန် မျှော်လင့်ချက် မရှိတော့ကြောင်းအနီးအနားတဝိုက်မှရွာသားများကောက်ချက်ချပြောဆိုနေကြသည်ဟုဆိုသည်။ ပျောက်ဆုံးနေသောထိုရွာသား(၂)ဦးမှာ ကွန်ဟိန်းမြို့နယ်တွင်းရှိကျေးရွာအုပ်စုမှ ပါလောင်ရွာသူကြီး လုံးမေထာနှင့် နမ့်ခမ်းရွာစာရေး လုံးပညာတို့ဖြစ်သည်။

အခင်းမဖြစ်ပွားမီ လွန်ခဲ့သောဩဂုတ်လ (၇-၈) ရက်နေ့ကအသက် (၃၅)နှစ်ကျော်ရှိ စစ်ယူနီဖောင်းဝတ် စိုင်းမင်ကီယ ဆိုသူလူတစ်ဦးကို လက်လုပ်တစ်လုံးပြုးပျောက်တို့တစ်လက် နှင့်အတူဖမ်းဆီးမိ၏။ နအဖစစ်တပ်က ငှင်းအားသတင်းယူသူဆက်ကြေးနှင့်ရိက္ခာတောင်းရမ်းကောက်ခံသူသျှမ်းသူပုန်အဖြစ်စွပ်စွဲပြောဆိုပြီးဖမ်းဆီးသွားသည်ဆိုသောသတင်းထွက်ခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ဆက်နွယ်ကာ ကွန်ဟိန်းမြို့နယ်တွင်းရှိကျေးရွာအုပ်စုများမှ ရွာသူကြီး(၃)ဦးဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံရခြင်း၊ အခြားသူကြီးတစ်ဦးနှင့်စာရေးတစ်ဦးတို့ပါပျောက်ဆုံးနေခြင်း စသောဖြစ်ရပ်များဆက်တိုက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀-၆-၀၆ သျှမ်းပြည်မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တစ်ဦး နှင့် အင်တာဗျူး

မေး လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀-၂၀ နှစ်နဲ့စာရင် ကနေ့သျှမ်းပြည်လူငယ်တွေရဲ့ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု၊ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ဓါတ် ဘယ်လို ပြောင်းလဲတိုးတက်ဆုတ်ယုတ်လာတယ်လို့ မြင်ပါသလဲ?

ဖြေ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ်လောက်ကဆိုရင် ဒီမိုကရေစီအရေးပဲရှိခဲ့ တာကိုး။ ၁၉၈၈ နောက်ပိုင်း နိုင်ငံရေးပါတီတွေလွတ်လပ်စွာ တည်ထောင်လာကြတော့ သျှမ်းပြည်တိုင်းရင်းသားတွေလဲ သူ့လူမျိုးစု နဲ့သူ့လှုပ်ရှားလာကြတယ်။ ဒီကနေ့လိုမျက်စိပိတ်နားပိတ်ခံနေရချိန်မှာ အစိန်ခံခံရလေ ကိုယ့်အမျိုးသားရေးအတွက် ပိုလှုပ်ရှားချင်လေဖြစ်လာ တယ်။ လူငယ်တွေတဖြည်းဖြည်းကျစ်လစ်စွာ စုစည်းလာတယ်။ ရန်သူ့အုပ်ချုပ်မှုယန္တရားအောက်မှာ သိုသိုသိပ်သိပ်နဲ့နိုးကြားမှု ပိုရှိ လာတယ်လို့ယူဆရတယ်။ ဒီမိုကရေစီအရေးနဲ့တိုင်းရင်းသားအရေး ဟာခွန်တွဲနေတယ်ဆိုတာ သိလာကြပါတယ်။

မေး အထူးသဖြင့် မြို့နေပညာတတ်လူတန်းစားလူငယ်တွေထဲမှာ ပဲ ပြန့်နှံ့လာတယ်လို့လား?

ဖြေ ကျေးလက်ဒေသတွေမှာလည်း နအဖရဲ့စစ်ရေးနှိပ်ကွပ်မှု တွေကြောင့် လူငယ်တွေထဲမှာနာကြည်းမှု ပိုရှိလာပါတယ်။

မေး ကျေးလက်ဒေသမှာ နိုင်ငံရေးအသိအမြင်နိုးကြားမှု ဆိုတာ ထက် ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်တွေနည်းပါးတဲ့အတွက် လူမျိုးရေး စိတ်ဓါတ်ကပိုပြင်းထန်လာတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူးလား?

ဖြေ မဆလခေတ်နဲ့စာရင် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး ကဏ္ဍတွေမှာ အများကြီးဆုတ်ယုတ်နိမ့်ကျလာတော့ ကျေးလက်လူထု က ဘဝခံစားမှုကြောင့် ကိုယ့်အသိစိတ်ဓါတ်နဲ့ကိုယ်နိုးကြားလာတာ ခပ်များများရှိပါတယ်။ စစ်အုပ်စုအပေါ် နာကြည်းမုန်းတီးမှုပိုရှိလာသလို တဖက်ကလည်း သူတို့အင်မတန်အားကိုးခဲ့တဲ့ ဒေသခံတချို့လက်နက်

ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေအပေါ်မှာလည်း ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့လာတယ်။ဘာ ကြောင့်လည်းဆိုတော့ တချို့နေရာတွေမှာတိုက်ပွဲဝင်တော်လှန်ရေး ကာလတုန်းကထက် ပိုပြီးဒုက္ခရောက်ကြတယ်။ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆိုပြီး အပစ်ရပ်ကြတဲ့အဖွဲ့တွေက လူထုကိုအလုပ်အကျွေးပြုတို့ ပြောခဲ့ ကြပေမယ့် အပစ်ရပ်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း ဒေသတွင်းသယံဇာတတွေ ပြောင်သလင်းခါသွားတယ်။ လူထုတွေဘာမှ အကျိုးခံစားခွင့်မရှိဘူး။ သစ်တောတွေလည်းကုန်သလောက်ဖြစ်နေပြီ။

မေး ကနေ့လူငယ်တွေရဲ့နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုက အရင်ကနဲ့စာရင် ဘယ်လိုကွာခြားပါသလဲ?

ဖြေ အခုက အသိစိတ်ပိုရှိကြတယ်။ ပေါ်တင်လှုပ်ရှားမှုတော့မ လုပ်ရဲကြဘူး။ စစ်အုပ်စုရဲ့ယန္တရား၊ ကြံ့ဖွတ်တို့၊ အမျိုးသမီး ရေးရာတို့ကမျက်စိဒေါက်ထောက်ကြည့်နေကြတာကိုး။ တက္ကသိုလ် တွေမှာတော့ အသင်းအဖွဲ့တွေရှိနေလို့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေ ကိုယ့် အဖွဲ့အဖွဲ့နဲ့ကိုယ်ခေါင်းချင်းရိုက်ဆွေးနွေးတာတွေ ရှိပါတယ်။ ကျေးလက် ဒေသတွေမှာတော့ အခွင့်အလမ်းရော၊ အခွင့်အရေးပါ ဘာမှမရှိ တော့ခက်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့တွေပေါ်မှာလည်း ယုံကြည်မှု တွေကင်းမဲ့လာတော့ စိတ်ဓါတ်ကျတာတွေရှိတာပေါ့။

မေး နိုင်ငံရေးလေ့လာမှုအတော်အသင့်ကောင်းတဲ့ အသက် ၃၀ သျှမ်းပြည်မျိုးချစ်လူငယ်တစ်ဦးအနေနဲ့ ဘယ်တုန်း ကစပြီး ဘယ်လိုအခြေခံတွေနဲ့ ဘာကြောင့်စိတ်ဓါတ်နိုးကြားလာရသလဲ?

ဖြေ ၈၈ အရေးအခင်းကစခဲ့တယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ ရေဒီယို သတင်းတွေအမြဲနားထောင်တော့ ကျောင်းသားတွေခံခဲ့ရတာ တွေကိုအကုန်ကြားသိရတယ်။ လက်ကမ်းစာစောင်နဲ့နိုင်ငံရေး စာအုပ် တွေဖတ်ရတယ်။ အလယ်တန်းကျောင်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ အစပိုင်းတော့ သူများလိုဒီမိုကရေစီအရေးပဲသိခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း တော့ အထက်ကျောင်းသားဘဝမှာ တိုင်းရင်းသားအရေးကိုသိလာ တယ်။ သျှမ်းပြည်မျိုးချစ်နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးတွေနဲ့ ထိတွေ့ခဲ့ ရတော့ အနှစ် ၄၀ ကျော်ကြာပြည်တွင်းစစ်၊ ကျူးကျော်စစ်ကို ဒီမိုကရေ စီအရေးတစ်ခုထဲနဲ့ဖြေရှင်းလို့မရဘူး။ တိုင်းရင်းသားအရေးကိုပါ ဖြေရှင်းမှရမယ်ဆိုတာ ပိုပြီးသိမြင်လာတယ်။ ၁၉၉၃ လောက်မှာ ကျနော်တို့ စပြီးလှုပ်ရှားလာတယ်။ အဓိကဆက်စပ်ပေးတာက ဆရာ တွေဖြစ်တဲ့ ရပလလူဟောင်းတွေပေါ့။ သူတို့နဲ့ထိတွေ့လာ ကတည်းက ဒီအတွေးအခေါ်တွေရလာတယ်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေ ထဲရောက်သွားတော့လည်း သူတို့ဘက်ကခံစားချက်ကိုလေ့လာကြည့် ပြန်တော့လွတ်လပ်တန်းတူညီမျှမရှိလို့တိုက်ပွဲဝင်လာကြတာဖြစ်တယ်။ ဒီမိုကရေစီအတွက်တိုက်ပွဲဝင်လာကြတာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် တိုင်းရင်းသားအရေးကို ပိုလုပ်ရမယ်၊ ဒီမိုကရေစီရလာလဲပဲ တိုင်းရင်း

သားအရေးကဆက်လုပ်ရမှာပဲ။ တိုင်းရင်းသား အရေးလုပ်ပြီး ဒီမိုကရေစီ အတွက် အထောက်အကူ မပြုလည်း မဖြစ်ပြန်ဘူး။ နှစ်ခုလုံး တွဲလုပ်ရမယ်ဆိုတာသိလာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့မိမိရရဆုပ်ကိုင် ရမှာက တိုင်းရင်းသားအရေးပါ။

မေး တချို့ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေက တိုင်းရင်းသားအရေး လည်း တခါတည်းလုပ်နေတာပဲလို့ပြောတယ်မဟုတ်လား?

ဖြေ ပွင့်လင်းစွာပြောရရင်တော့ တချို့မမာဒီမိုကရေစီအုပ်စု အဖို့က ဒီမိုကရေစီအရေးပဲရှိတယ်။ တိုင်းရင်းသားအရေးမှ မရှိတာ။ အပြောလောက်နဲ့မရဘူး။ တကယ်လက်တွေ့လုပ်ပြမှ ယုံနိုင် တယ်။ ၁၉၄၇ တုန်းကလည်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ *Gentleman's agreement* လုပ်လာပေမယ့်တကယ်ဖြစ်မလာဘူး။ ဗိုလ်ချုပ်ကျဆုံး တာနဲ့တိုင်းရင်းသားအရေးတို့ဖက်ဒရယ်အရေးတို့ဆိုတာမှေးမှိန်ကွယ် ပျောက်ခဲ့တယ်။ ဒါတွေကိုသင်ခန်းစာယူရမယ်။ ဒီမိုကရေစီရပြီးရင် တောင်မှ တိုင်းရင်းသားတွေအတွက် နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်မရှိရင် ကျနော်တို့ ထပ်ပြီးတိုက်ပွဲဝင်ရမှာပဲ။

မေး သျှမ်းလူငယ်တွေ အခြားပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားတွေလို နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုသိပ်မရှိတဲ့အပေါ် ဘယ်လိုတွဲခေါ်စည်းရုံး သိမ်းသွင်းရမယ်လို့ ထင်ပါသလဲ?

ဖြေ လက်ရှိလူငယ်ထုကိုကြည့်ရင် အားနည်းသယောင်ငြိမ်သက် နေတာတွေ့ရတယ်။ လှုံ့ဆော်ရမှာက ဒီမိုကရေစီအရေး တော်ပုံဟာ တိုင်းရင်းသားတွေမပါရင် အောင်မြင်မှာမူတ်ဘူးဆိုတဲ့အချက်ကို ထောက်ပြတို့ပါပဲ။ လူငယ်တွေကို နည်းနာအမျိုးမျိုးသုံးပြီး စည်းရုံး ရမယ်။ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းတွေနဲ့ ထိတွေ့မှုလုပ်ကြရမယ်။ လူကြီးချင်းထိတွေ့ချိတ်ဆက်မှုရှိရင် လူငယ်တွေလည်း အလိုလို ပါလာ မှာပဲ။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ အသုံးပြုနိုင်ရမယ်။ ခေတ်ပေါ်နည်းပညာနဲ့ စိတ်ဓါတ်ရေးရာ သဘောတရားရေးရာတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်တို့လို့ပါတယ်။ ပြည်ပအသံလွှင့်ဌာနတွေ နားထောင်တဲ့အလေ့အကျင့် ရှိသင့်တယ်။ အတိုက်အခံတွေ့ရုံတော်လှန်ရေးစာပေတွေ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ဖြန့် ဝေပေးရမယ်။ ကျေးလက်နဲ့မြို့ပြနီးစပ်မှုရှိအောင် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်သင့်တယ်။

မေး ကနေ့အသက် ၂၀-၃၀ တိုင်းရင်းသားလူငယ်တွေ လက်မ လွှတ်တမ်း မဖြစ်မနေဖတ်ရှု လေ့လာဆည်းပူးသင့်တဲ့အဓိက နိုင်ငံရေးစာပေ ၃-၄ အုပ်က ဘာစာအုပ်တွေဖြစ်မယ်လို့ယူဆပါသလဲ?

ဖြေ တိုင်းရင်းသားအရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ ၁၉၄၇ ကတည်းက တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးစာပေတွေပေါ့။ ကျနော် တို့လည်းကြီးစားဖော်ထုတ်နေပါတယ်။ လက်ရှိဦးရွှေအားရေးတဲ့ စာအုပ် တွေလဲပါတာပေါ့။ **Personal** အနေနဲ့ရေးတာမဟုတ်ဘဲ သမိုင်းကို အခြေခံပြီးရေးခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ၁၉၆၁ တောင်ကြီးပြည်နယ်ပေါင်းစုံ

ညီလာခံကဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ဖက်ဒရယ်ဟာခွဲထွက်ရေးဟုတ်မဟုတ်သိရမယ်။ ဖက်ဒရယ်ဆိုတာ သျှမ်းပြည်ကစတာ။ ခွဲထွက်ရေးလား ပြည်ထောင်စု အရေးလားဆိုတာ ကောင်းကောင်းနှောကျထားသင့်တယ်။ပင်လုံညီ လာခံမတိုင်မီကဖြစ်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန်တွေ၊ စစ်အုပ်စုက ပိတ်ပင် ထားတာတွေ၊ နောက်ပြီး ဦးထွန်းမြင့် တောင်ကြီးရေးခဲ့တဲ့ (သျှမ်းပြည် ဘယ်လဲ၊ ပြည်ထောင်စုတွင်းမှတန်းတူသောသျှမ်းပြည်၊ သျှမ်းပြည်၏ နှစ်နာချက်များ၊ ခွဲရေးတဲ့ရေးပြဿနာ) ဒါတွေကိုလေ့လာမှ သင်ခန်းစာ တွေအားနည်းချက်တွေတွေ့ရမယ်။ ရပလ နဲ့ဖဆပလတို့ရဲ့ အားနည်း ချက်တွေလည်းသိရမှာပေါ့။ နောက်ပြီး တတိယခေတ်ရေစီးကြောင်းနဲ့ သွားနေတဲ့မျက်မှောက်ကာလတိုးတက်မှုကဏ္ဍတွေလဲလေ့လာရမှာပါ။

မေး သျှမ်းပြည်ဟာ တစ်ပြည်ထောင်စနစ် ဖြစ်သင့်သလား? ပြည်ထောင်စုစနစ်ဖြစ်သင့်သလား?

ဖြေ တစ်ပြည်ထောင်စနစ်မဖြစ်သင့်ဘူး ထင်တယ်။သျှမ်းပြည်တွင်း မှာနေထိုင်ကြတဲ့ ပအိုဝ်း၊ ပလောင်၊ ဝ၊ အင်းသား၊ လားဟူ၊ ခန၊ အခါ၊ ကိုးကန့် တိုင်းရင်းသားအသီးသီးဟာ သူ့နယ်မြေနဲ့သူ့ရှိခဲ့တာကိုး။ လူမျိုးတိုင်းကိုယ်တိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိရမှာပေါ့။ အဲ့ဒါကြောင့် ပြည်ထောင် စုစနစ်ပဲဖြစ်သင့်တယ်။

မေး သီးခြားသျှမ်းပြည်ဟာလည်းပဲ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သင့်တယ်ဆိုတာကိုအမြင်မရှင်းလက်မခံချင်သေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အဖွဲ့အစည်းတွေကိုဘယ်လိုရှင်းလင်းနားချရမယ်လို့ ယူဆပါသလဲ?

ဖြေ လူမျိုးတိုင်းတရားမျှတမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူမှုရှိရမယ် ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်ကို လေးစားအသိအမှတ်ပြုရပါမယ်။ ဘယ်လူမျိုးမှ အောက်ကျနေတာမျှဖြစ်စေတဲ့ အာမခံချက်မျိုး ပေးနိုင်မှလူထုအခြေ ပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာမယ်။ ကျွန်းမြောင်းတဲ့ လူမျိုးရေးအမြင်နဲ့ လူမျိုးကြီးဝါဒနှစ်ခုစလုံးကို ဆန့်ကျင်ကာကွယ်ရမယ်။ မဟာဗမာစစ် အုပ်စုကကျင့်သုံးတဲ့ လူမျိုးကြီးဝါဒကို သင်ခန်းစာယူနိုင်မှ နောက်ထပ် လမ်းမှားမလိုက်မိမှာလို့ ပြောပြသင့်တယ်။

မေး ကနေ့သျှမ်းပြည်အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအပေါ် ဘယ်လို သုံးသပ်မိပါသလဲ? လျော့ရဲနေတယ်လို့မမြင်မိဘူးလား?

ဖြေ လက်ရှိအပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေကိုကြည့်ရင် အားရစရာလုံးဝမရှိ ဘူးပျ။ သူတို့အချင်းချင်းရဲ့ ပဋိပက္ခတွေ့ပြိမ်သက်နေသလိုလိုတွေ့ရ ပေမဲ့ စုစည်းမှုမရနိုင်သေးဘူး။တစ်ဖွဲ့ချင်းကိုကြည့်ပါ။ဥပမာ**ဝ**အဖွဲ့လည်း နအဖသပ်လျှို့နေတာပဲ။ **ဝ**အဖွဲ့ကစစ်ရေးအားကောင်းတယ်။ လူသူ လက်နက်တောင့်တယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေးအားနည်းတယ်။ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုမရှိဘူး။ **SSNA** လဲပြီသွားပြီ။ လက်ရှိအပစ်ရပ် **SSA** လဲပဲ ဗိုလ်ချုပ်ဆေထဲနဲ့မရှိတဲ့နောက်ပိုင်း တော်တော်တောင့်ခံနေရတယ်။ ဒီအနေအထားတွေ သျှမ်းပြည်ညီညွတ်ရေးကို ထိခိုက်တယ်လို့ပြော နိုင်တယ်။ အရင်ကတော့ သူတို့ကိုလူထုကအင်မတန်အားကိုး ခဲ့တယ်။

နောက်ပိုင်းတော့သူတို့အတွင်းပင်ပန်းစွာ များလာပြီး တချို့က ကိုယ့် ကျိုးအခွင့်အလမ်းဘက် ယိမ်းယိုင်ချင်ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့လုံးချာလည်နေ ခဲ့တယ်။ သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းက ပအိုဝ်းအဖွဲ့အစည်းလည်း ဒီလိုပဲ အမျိုးမျိုးကွဲနေကြတယ်။

မေး ညီညွတ်ရေးပျက်ပြားအောင် နအဖက အမျိုးမျိုးသပ်လျှို သွေးထိုး နေတာမဟုတ်ဘူးလား?

ဖြေ အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေ ဖယ်ဖယ်ရဲဖြစ်ဖို့ဆိုတာ နအဖရဲ့အဓိက ရည် မှန်းချက်ဘဲ။ ကွဲပြားမှုတွေဖြစ်အောင်ဖန်တီးတာ နအဖရဲ့ လက်ချက်ချည်းပေါ့။ သေနတ်သံတချက်မှမထွက်ဘဲ ဒီလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေဖြတ်သိမ်းပစ်မယ်လို့ အပစ်ရပ်ရေးစလုပ်ကတည်းကနတတ ကြွေးကြော်ခဲ့တယ်။ ဗိုလ်ခင်ညွန့်ရဲ့ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ စီးပွားရေး မက်လုံးပေးပြီး သူတို့ကိုဖြိုခွဲခဲ့တယ်။ ကိုယ့်အချင်းချင်းကွဲနေပါလား ဆိုတာသိလာတော့ အချိန်တော်တော်နှောင်းနေပြီ။ အချို့အဖွဲ့ ဆိုရင် ရန်သူ့လက်ခုပ်ထဲကရေလိုဖြစ်နေတယ်။နအဖကြီးဆွဲရာကနေရတယ်။ သျှမ်းပြည်အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ ဖွဲ့စည်းတုန်းက ဒါတွေပြေငြိမ်းကျော် လွှားဘို့ပါ။ ခေါင်းဆောင် တွေကိုဖမ်းဆီးလိုက်တာကလည်း သျှမ်းပြည် အမျိုးသားတွေစုစည်းမှာကို စိုးကြောက်တဲ့အတွက် နအဖက ရက်ရက် စက်စက် နှိပ်ကွပ်လိုက်တာဖြစ်တယ်။ သျှမ်းပြည် အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ ကို ဖြိုခွဲလိုက်ခြင်းဟာ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဆုံချက်ကို ဖြိုခွဲလိုက်တာဘဲ။ စုစည်းမှု အလွန်အားနည်းသွားတယ်။ ဦးဆောင်မှုလည်းချိနဲ့သွားတယ်။ နောက်ပိုင်း နအဖဟာ သူတွေပေးဝယ်လို့ရတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေခေါ်ပြီး သူ့ရဲ့ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံမှာ လက်ညှိုးထောင်ခေါင်းညိတ် လုပ်လိုက် မှာကိုစိုးရိမ်ရတယ်။ အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေ ညီညွတ်မှုမရှိရင် နအဖက NC ကိုထောက်ခံတဲ့အဖွဲ့ မထောက်ခံတဲ့အဖွဲ့တွေ ကွဲအောင်သူလုပ် မှာဘဲ။ လက်နက်ချတဲ့ SSNA တပ်မှူးတွေလိုမျိုး NC တက်နေတဲ့ အချို့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို နအဖအသုံးချနိုင်ရင် တိုင်းရင်းသားအရေး ကံကြမ္မာက ရင်လေးစရာပဲ။ နအဖအခြေခံဥပဒေကို သူတို့အသိအမှတ် ပြုတာနဲ့ ကျနော်တို့အခက်ကြုံ ပြီ။ စစ်မှန်တဲ့ တိုင်းရင်းသားတပ်ပေါင်း စုကြီးဖြစ်လာဖို့က ကျနော်တို့ရဲ့ ညီညွတ်ရေးပန်းတိုင်ပဲ။ လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့တော်လှန်ရေးလုပ်လာတာကလည်းဘုံရန်သူတစ်ခုကိုဖြုတ်ချ ဘို့ ဦးတည်ချက်တူညီကြတာပဲ။ ကျနော်တို့ကျောချင်းမကပ်နိုင်ကြရင် နအဖကအခွင့်အလမ်းပေးပြီး သူ့အလိုကျလုပ်လိုက်ရင် ကျနော်တို့ သမိုင်းအမဲစက်ကြီး စွဲကျန်ရစ်မှာပဲ။

မေး ကနေ့သျှမ်းပြည်အမျိုးသားညီညွတ်ရေးရဲ့အဓိကပြဿနာ က ဘာဖြစ်မယ်လို့ထင်ပါသလဲ?

ဖြေ ကိုယ့်အဖွဲ့အတွက်လောက်ပဲလုပ်ပြီး အားလုံးအတွက်မလုပ် ကြတာခက်တယ်။ တိုင်းရင်းသားတစ်ခုလုံးကို ခြုံမကြည့်ကြ လို့ဘဲ။ အဲဒီတော့တကယ့်ညီညွတ်ရေးအစစ်အမှန် မရဘူးပေါ့။ ကိုယ့် အဖွဲ့လောက်ဘဲလုပ်နေကြရင် အားနည်းနေမှာကသေချာတယ်။ ဘုံ ရန်သူကိုစုစည်းပြီးမတိုက်ရင် ဘယ်လိုတိုက်မှာလဲ။ ဆုံစည်းချက်ရှိမှဖြစ်

မှာ။ ၇ ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ညီညွတ်ရေးလဲ ထိုနည်းပေး ဆက်စပ်မှုရှိတာဘဲ။

မေး SSA တောင်ပိုင်းနဲ့ပြည်ပရောက်အဖွဲ့တွေအပေါ်မှာကော?

ဖြေ တလောက ၀ တပ်ဖွဲ့လာတိုက်တာဟာ မဖြစ်သင့်တဲ့ကိစ္စပါ။ ဒီကာလမှာ နိုင်ငံရေးနည်းနဲ့ပဋိပက္ခတွေကိုဆွေးနွေးဖြေရှင်းကြ တာကောင်းတယ်။ စစ်ရေးနဲ့မဖြေရှင်းသင့်ဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဖြေရှင်းတာ၊ ဖိတ်ခေါ်ဆွဲခေါ်တာမရလို့၊ ရွေးစရာလမ်းမရှိတော့လို့၊ တစ်ဖက်က လက်မခံဘဲ နအဖတပ်တွေနဲ့ ပူးတွဲတိုက်လာရင်တော့မတတ်နိုင်ဖူးပေါ့။ အနုနည်း နဲ့ကြိုးစားလို့ရရင် အကြမ်းနည်း ကိုရှောင်သင့်ပါတယ်။ SSA-S ကတော့ အခုဆိုရင် တိုင်းရင်းသားရေးမှာ တပ်ပေါင်းစုထဲ ပါလာတယ်။ မဟာမိတ်တွေဖွဲ့နိုင်တယ်ဆိုတော့ ဒါတွေဟာ အားရ ကျေနပ်စရာတွေပေါ့။ နောက်ပြီးတော်လှန်ရေး စိတ်ထက်မြက်တဲ့ စစ်စိုင်းရီတို့ကသွားပူးပေါင်းတော့အင်အားပို တောင့်တင်းလာတာ တွေဟာလည်းအားရစရာပေါ့။ ရန်သူတိုက်လည်း မလွဲတဲ့ပြန်ချမယ် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တောပြန်ခိုတာကိုက ချီးကျူးစရာပါ။ ပြည်ပရောက် သျှမ်းပြည်အဖွဲ့အစည်းတွေလည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လှုပ်ရှားလာကြတယ်လို့ကြားရတယ်။ ကျနော်တို့ဟာ တပ်ပေါင်းစု အနေနဲ့ သွားကြရမယ်။ သျှမ်းမှသျှမ်းဆို တဲ့အယူအဆတွေလျော့ပေါ့ ဘေးချိတ်ထားသင့်ပါပြီ။ သျှမ်းတစ်ခုတည်းဆိုတဲ့ သီးသန့်လှုပ်ရှားမှု ထက် အပိုင်းအဝန်းနဲ့တခြား တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ပူးပေါင်းပြီး အားလုံး အတွက် အလေးထားသင့်ပါတယ်။ တပ်ပေါင်းစုအမြင်နဲ့ ဆက်လုပ် သွားဘို့လိုပါတယ်။

မေး အရင်နှစ်က သျှမ်းပြည်ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်တဲ့ ခွန်ထွန်းဦးတို့၊ သျှမ်းပြည်မျိုးဆက်သစ်က ဦးမြင့်သန်းတို့၊ ဗိုလ်ချုပ် ဆေထန် တို့ အဖမ်းခံရ၊ နှစ်ရည်ထောင်ဒဏ်တွေကျခံရပြီးနောက် နအဖ လောင်းရိပ်အောက်မှာ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ မှေးမှိန်သွားတယ်လို့ မပြောနိုင်ဘူးလား?

ဖြေ ခေါင်းဆောင်တွေကတော့ ဥပဒေဘောင်ထဲကနေ အသွင် ကူးပြောင်းရေးကာလအတိုင်းသွားဘို့ ရည်မှန်းခဲ့ကြတာကိုး။ သုံးပွင့်ဆိုင်ဖြစ်မလာတောင်မှ တိုင်းရင်းသားတွေ အခွင့်အလမ်းရှိဖို့ အဲဒီ အခြေခံတွေကို ငြိမ်းချမ်းတဲ့နည်းနဲ့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြတာပါ။ တိုင်းရင်းသား တွေရဲ့စုစည်းမှုကို နအဖကအလွန်ကြောက်လန့်လို့ ဖြိုခွဲလိုက်တာပါ။ နောက်လူတွေမလုပ်ရဲအောင်ဆိုပြီး နအဖက သမိုင်းမှာအကြီးမား ဆုံးရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်လိုက်တာပဲ။ ခွန်ထွန်းဦးတို့မိသားစုရဲ့ နေအိမ် ပိုင်ဆိုင်မှုကိုပါ ရုပ်သိမ်းတယ်ဆိုတော့ အကြီးလေးဆုံးရာဇဝတ်မှုပါပဲ။ ဒီသျှမ်းပြည်ခေါင်းဆောင်တွေ ပြည်ထောင်စုကခွဲထွက်ဖို့ ဘယ်သူမှ မပြောခဲ့ကြဘူး။ စစ်မှန်တဲ့ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းဖို့ နိုင်ငံရေး နည်းလမ်း နဲ့လုပ်ခဲ့ကြတာဘဲရှိတယ်။ ကျနော်တို့မကြောက်ပါဘူး။ လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်သွားမှာပဲ။ သျှမ်းပြည်အတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ချမှတ်ခဲ့

တဲ့လမ်းစဉ်ဟာ စစ်မှန်တဲ့ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်လာ ပို့ပဲ။ ခေါင်းဆောင်တွေလမ်းခင်းပေးခဲ့တာ အသက်သွေး၊ ချွေးပေးဆပ် ခဲ့ရပြီးပြီ။ ဒီလမ်းကို မျိုးဆက်သစ်တွေဆက်မလှမ်းရင် တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးက ဘယ်တော့မှရမှာမဟုတ်ဘူး။

မေး နအဖအလိုကျအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲနေတဲ့ ညောင်နှစ်ပင် ညီလာခံတက်ရောက်ကြတဲ့ အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေရဲ့ဒီ ၁-၂ နှစ် အတွင်း အလားအလာကို ဘယ်လိုမြင်ပါသလဲ?

ဖြေ ညောင်နှစ်ပင်က ထစ်ကနဲဆိုရင်ဆိုင်းရတယ်လေ။ ပြည်ပ ဖိအားကလည်းရှိ၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးတွေက လက်မှမခံတာ။ NLD,SNLD လို ပါတီကြီးတွေလည်း နှုတ်ထွက်ခဲ့ပြီဘဲ။ အဓိပ္ပာယ် မရှိတဲ့ ဒီ NC ကိုတိုက်ဖျက်ရမယ်။ သူတို့ ခေါင်းခေါက်ရွေးတဲ့ အလိုတော်ရှိတွေနဲ့ ဥပဒေဆွဲတာကိုထောက်ခံတဲ့လူတွေက သမိုင်း တရားခံဖြစ်မှာပဲ။စစ်မှန်တဲ့တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်တွေမပါပဲနဲ့ ဒီ NC ကို နအဖကအရွတ်တိုက် လုပ်သွားခဲ့ပုံပဲ။ လက်ရှိ ဦးတည်ချက် ၆ ချက်၊ အခြေခံမူ ၁၀၄ ချက်တွေနဲ့ဆန့်ကျင်တဲ့ စစ်မှန်တဲ့ညီလာခံ ဖြစ်ရမယ်။ အပစ်ရပ်အဖွဲ့တွေက နအဖ ခြိမ်းခြောက်မက်လုံးပေးတဲ့ အတိုင်း ဘုမသိဘမသိထောက်ခံ လက်မှတ်ထိုးမိမှာကို စိုးရိမ်ရင်လေး မိတယ်။ မြေပေါ်အဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ အများကြီးထိတွေ့ ပေးရမယ်။ လူငယ်တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍအရေးကြီးတယ်ဆိုတာ ဒါတွေ အတွက်ပါ။ သူတို့လမ်းမှားမလျှောက်မိအောင် ကြိုးစားနားချပေး ရမယ်။ ကျနော်တို့သိရသလောက် NC ထဲမှာလက်ညှိုးထောင် ခေါင်းညိတ် တဲ့ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ အင်မတန်နည်းပါတယ်။

မေး ပြည်ပရောက်တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင် စုအတွက် အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းတွေ ရေးဆွဲနေတဲ့အပေါ် ဘယ်လိုသုံးသပ်သလဲ?

ဖြေ ဖက်ဒရယ်နဲ့သွားရင် ဘယ်နည်းနဲ့မဆိုဗမာပြည်နယ်ဖွဲ့ရမယ် လေ။ ၁၉၆၂ ဗိုလ်နေဝင်းအာဏာမသိမ်းခင်က ဗမာပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းရေး ကို လုံးဝလက်မခံခဲ့တဲ့ ပီဂူရသခင်ချစ်မောင်၊ သခင်ချန်ထွန်းတို့တောင်မှ နောက်ပိုင်းလက်ခံလာတာပဲ။ သူတို့က ၈ ပြည်ထောင်စုနဲ့သွားသင့် တယ်လို့ပြောလာကြပြီ။ တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ဒေါ်စု၊ ဦးတင်ဦးတို့ တွေ့ကြတုန်းကလည်း ခွဲမထွက်ရင်ပြီးတာဘဲ။ ဖက်ဒရယ် ကိုလက်ခံတယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ တကယ် နိုင်ငံရေးဘိုးအေတွေတောင်မှ လက်ခံကြတာဘဲ။ပြည်ပကလုပ်တဲ့အခြေခံမူကိုအမတ်တွေတက်ရောက် ပြီးသဘောထားပေးလက်ခံကြတာကြားရတော့ဝမ်းသာတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဗမာပြည်ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စမှာ ပြည်ပရောက်ဗမာအဖွဲ့အစည်း တွေက အတွင်းနဲ့ဆက်စပ်ရမှာဖြစ်တယ်။

မေး ပင်လုံညီလာခံမတိုင်မီက ခေါင်းဆောင်တွေ ပေးခဲ့တဲ့သင်ခန်းစာ အပေါ် ဘယ်လိုသုံးသပ်ပါသလဲ?

ဖြေ သမိုင်းနဲ့ပတ်သက်လာရင် နက်နက်နဲနဲ ထဲထဲဝင်ဝင်မဟုတ် ပေမယ့် လူငယ်ခပ်များများလေ့လာမိသလောက် ဟိုတုန်းက တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဟာ လူပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အင်မတန်ယုံစား အားကိုးခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး ဖဆပလ က ပါတီနဲ့လူပုဂ္ဂိုလ်ဆိုပြီး ခွဲခြား လိုက်တဲ့အခါမှာ အခွင့်အရေးတွေဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင် ဆန်းနဲ့လုပ်ခဲ့တဲ့ Gentleman's agreement က လူပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့သဘောထား၊ ဖဆပလရဲ့သဘောထား အဖြစ်ပြောရခက်တယ်တဲ့။ ဒါသိပ်အရေးကြီး တဲ့သင်ခန်းစာပေါ့။ ဒီနေ့ တိုင်းရင်းသားအရေးကို ဒေါ်စုနားလည် လက်ခံခဲ့တာဝမ်းသာစရာပဲ။ စိုးရိမ်စရာရှိတာ သင်ခန်းစာယူဖို့ ကောင်းတာက နောင်တချိန်မှာ NLD က ဒေါ်စုပေးခဲ့တဲ့ အာမခံချက် တွေကိုမျက်ကွယ်ပြုတာမျိုး (အဲဒါတွေကဒေါ်စုသဘောထား NLD သဘောထားမဟုတ်ဘူးဆိုတာမျိုး)ဖြစ်မလာအောင် သတိထားသင့် တယ်။ ပင်လုံတုန်းက ရပလက ဗိုလ်ချုပ်ကိုယုံကြည် ကိုးစားခဲ့ပေမယ့် ဖဆပလက ပါတီရဲ့သဘောထားမဟုတ်ဖူးဆိုလို့ ခံခဲ့ကြရတယ်။

မေး တိုင်းရင်းသားလူငယ်၊ သျှမ်းပြည်အမျိုးသားလူငယ်တွေ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှုရှိလာအောင် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်ပိုခိုင် မာလာအောင် နောက်ဆုံးဘာတွေမှာကြားလိုပါသလဲ?

ဖြေ ကနေ့အဖို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး၊ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး ဆိုတာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ တခြားတိုင်းပြည်နဲ့ရင် ဘောင်တန်း နိုင်ဖို့မိမိအနာဂတ်ကို မဖျက်ဆီး၊ မထိခိုက်စေချင်ဘူး။ စစ်အာဏာရှင် ဖြုတ်ချဖို့လုပ်ကြတဲ့အခါမှာကိုယ့်အစုအဖွဲ့နဲ့ကိုယ်လုပ်လို့မရတော့ဘူး။ ပြည်တွင်းရေးပြည်ပပါ သူ့နေရာနဲ့သူ စုစည်းကြရမယ်။ အတွင်းနဲ့ အပြင်အတိုင်အဖောက်ညီညီ ချိတ်ဆက်ဖို့လိုတယ်။ အပြင်က လူကြီး တွေကလည်း လူငယ်တွေကိုနေရာပေး လက်တွဲဆွဲခေါ်ဖို့လိုတယ်။ အထဲမှာဆို လူငယ်တွေက လူကြီးတွေကိုဝန်းရံပြီးသားပါ။ အထဲမှာ သိုသိုသိပ်သိပ်နဲ့ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်လုပ်တတ်ဖို့လိုတာပေါ့။လူငယ်အလုပ်ကို လူငယ်လုပ်ရမယ်။ အမြဲတမ်း ပြင်ဆင်မှု ရှိရမယ်။ မမျှော်လင့်ပဲ နောက် ထပ်အုံကြွမှုတွေ ဖြစ်လာဖို့က ပြည်မကဖြစ်တာနဲ့ပြည်နယ်တွေမပါ ရင်အောင်မြင်မှုရမှာမဟုတ်ဘူး။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးတစ်ပြိုင်နက် တည်း ပြိုင်တူတန်းလှန်နိုင်ဖို့ စုစည်းမှုရှိရမယ်။ ကိုယ့်အဖွဲ့အစုအလုပ်လည်း လုပ်၊ အားလုံးအတွက် တပ်ပေါင်းစုအလုပ်လည်း လုပ်ရမှာပေါ့။

အေးလွင်ဘာလဲ? မြန်မာ့သံတော်ဆင့်ဘယ်လဲ?

နအဖ မှကျင်းပသော ညောင်နွယ်ပင်ညီလာခံကို ပြည်တွင်း ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ များ၊တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ များနှင့် လူငယ်အင်အားစု အဖွဲ့တိုင်းလိုလိုဆန့်ကျင်နေကြချိန်တွင် မျိုးဆက်ကျောင်းသားများအဖွဲ့က တက်ရောက်ရန် ဆန္ဒရှိသည်ဟုသတင်းများထွက်နေသည်ကို ဩဂုတ်လ ကတည်းကစာရေးသူသိရှိထားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုစိတ်ကူးပေါက်ပြီးဖြစ်သွားရတာလဲ ဟုစုံစမ်းခဲ့ရာ ကိုအေးလွင် တယောက် တရားဝင်အင်တာဗျူးထားသည်ကို ယခုမှသိလိုက်ရတော့ သဘောပေါက်သွားပါသည်။

မြန်မာစကားပုံအရ “ ထိုင်နေရင်အကောင်းသား ထသွားမှ အကျိုးမှန်းသိ” ဆိုသလိုဖြစ်နေပါသည်။ သျှမ်းပြည်နိုင်ငံရေးသမားများ ဖမ်းဆီးမှုကိစ္စတွင် ပါဝင်ပါတ်သက်ခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်း၊ ယခုနှစ်အစပိုင်း (အရှက်ပြေ) အင်တာဗျူးခဲ့စဉ်က မြန်မာသံတော်ဆင့်နှင့်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုတော့ ဘယ်လိုမှ စိတ်မတားနိုင်သောကြောင့် စာရေးသူ ထုတ်ဖော် လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ဤစာတမ်းရေးသားသူသည် မျိုးဆက်သစ်တိုင်းရင်းသား လူငယ်တဦးဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် လူငယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍလိုအပ်နေပြီဟုသိရှိချိန်တွင် တောင်ကြီးမှမျိုးဆက်သစ်သျှမ်းပြည် အဖွဲ့ NGSS နှင့်စာရေးသူ သိကျွမ်းရင်းနှီးပြီး အတူပူးပေါင်းလုပ်ကိုင် ခဲ့ပါသည်။ NGSS အိမ်ရှင်အဖြစ်ကျင်းပသော ၅၈ ကြိမ်မြောက် သျှမ်းပြည်အမျိုးသားနေ့တွင်တက်ရောက်ခွင့်ရသောကြောင့်တောင်ကြီး သို့ရောက်ခဲ့သည်။ စာရေးသူကဲ့သို့ပင် ရန်ကုန်နိုင်ငံရေးလောကမှ ဦးသုဝေ၊ ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းနှင့်အတူ ကိုအေးလွင်ပါ တက်ရောက်လာ ကြောင်း ကိုမြင့်သန်းပြောပြသဖြင့် စာရေးသူအံ့ဩသွားပါသည်။ ကိုအေးလွင်နှင့်ပါတ်သက်၍ ကိုမြင့်သန်းအား ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်နိုင်ငံရေးလောကတွင်သာမကပြည်ပမှာပင်လက်မခံနိုင်လောက် အောင်နာမည်ပျက်နေကြောင်းရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ရိုးသားသောကိုမြင့်သန်း တို့အုပ်စုက ၎င်းတို့နှင့်ပါလာသောလူငယ်အား ဦးသုဝေ၊ ဒေါ်ချိုချို ကျော်ငြိမ်းတို့အာမခံပုံရကြောင်း၊ ပွဲကလည်း မနက်ဖြန်ကျင်းပတော့မှာ မို့ အခုချိန်ထိအခြေအနေကောင်းနေကြောင်း၊ “ကိုအေးလွင် ပြဿနာ မလုပ်နိုင်လောက်ပါဘူး” ဟူ၍ လျော့တွက်ခဲ့သည်။ ဒါ့အပြင် ဓါတ်ပုံနှင့် ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းအတွက် ကိုအေးလွင်က တာဝန်ယူသောကြောင့်ပုံအပ် ခဲ့ကြသည်။စာရေးသူသည်ဤဖွဲ့(ဖေဖော်ဝါရီရက်)သို့တက်ရောက်ခြင်း မရှိသော်လည်း ပြင်ပမှစွန်းရပေးခဲ့ပါသည်။ ပွဲအားလုံးပြီးသည့်အခါ ချက်ချင်းတစ်တရားပြဿနာမပေါ်သောကြောင့်စောင့်ကြည့်နေမိသည်။ မကြာပါ။ နောက်တနေ့ဖေဖော်ဝါရီ(၈)ရက်နေ့ကိုမြင့်သန်း အားစတင်ဖမ်း လေတော့သည်။ နောက်ပိုင်း တက်ရောက် သူအားလုံး လိုလို ဆက်တိုက်အဖမ်းခံကြရသည်။

သေချာသည်မှာ မဆီမဆိုင် ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ဖယ်ရီကူညီပေးခဲ့ ကြသောသူများပင်အဖမ်းခံရသည်။ ဤမျှတိကျနေသည်မှာ ဗီဒီယို မှတ်တမ်းအခြေဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားနေပါသည်။ ကိုအေးလွင်၌ များစွာ

ဦးမြင့်သန်း

တာဝန်ရှိပါသည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်ရှိဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်း အိမ်တွင် ကိုအေးလွင်တို့ နေထိုင်သည်ဟု စာရေးသူသတင်းရသဖြင့် ဗီဒီယို မှတ် တမ်းသွားတောင်းခဲ့သည်။ တွေ့ရသူက ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်း၊ စာရေးသူ အပေါ် ရိုးသားသောတိုင်းရင်းသားလေးအဖြစ်ဂရုဏာသက်မိပုံရသည်။ ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းက “သားလေးကို အမှန်အတိုင်းပြောမယ်၊ ဒီအချိန်မှာ အန်တီနားမှာကိုအေးလွင်တို့ နေတယ်ဆိုပေမဲ့သူတို့ ဘာတွေလုပ်လို့ဘာတွေဖြစ်နေတယ်ဆိုတာအန်တီမသိဘူး၊ သားလေး နောက်ထပ်ဒီကိုမလာပါနဲ့၊ အန်တီက ဘယ်သူ့ကိုမှ မကြောက်ပါဘူး။ သားလေးအတွက်စိုးရိမ်လို့ ပြောတာ” ဟုပြောလာပါသည်။

စာရေးသူလည်းပြန်လာခဲ့သည်။ သျှမ်းခေါင်းဆောင်များအမှု အခြေအနေကိုသိလိုသည်အတွက် တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များထံ သွားခဲ့သည်။ အမှုတွင်ကိုမြင့်သန်းဘက်ကတရားခံသက်သေအဖြစ် ဦးသုဝေ၊ ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းကိုအေးလွင်တို့ကိုထည့်သွင်းထားကြောင်း ပြီးခဲ့သော တောင်ကြီးသျှမ်းပြည်အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဖွဲ့ခဲ့သည် စကားမျိုးကိုမြင့်သန်းမပြောကြားခဲ့ကြောင်း သက်သေထွက်ဆိုပေးကြရန် ထို ၃ ဦးအား တရားခံသက်သေအဖြစ် တင်သွင်းခဲ့ကြောင်းပြောပြကြသည်။ အင်းစိန်တရားရုံးမှလည်း ဝရမ်း ထုတ်ကာထို ၃ ဦးအားဆင့်ခေါ်ခဲ့သည်။ သို့သော်တယောက်မှ မထွက် ဆိုကြကြောင်းသိရသည်။ ၎င်းတို့ ၃ ဦးယနေ့တိုင်သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေကြပါသည်။ တစ်တရားရုံးဆိုပါက စာရေးသူမည်သူဖြစ်သည်ကို ကြေညာပြီး ရှင်းလင်းရန် အဆင်သင့်ဖြစ်သည်။

ရလဒ်များကတော့ ရှမ်းပြည်မျိုးဆက်သစ်တဖွဲ့လုံး ထောင် နန်းစံကြရသည်။ ကိုမြင့်သန်းဆိုလျှင် သေဆုံးသွားရလေပြီ။ ကျန်ရှိ သောတိုင်းရင်း သားလူငယ်များက လူမျိုးရေးအမြင်များဖြစ်ပေါ်လာ ကာလကတွဲမှုများလုပ်ဆောင်ရာမှ ရန်ကုန်ကျောင်းသားအသိုင်း အပိုင်းကိုရှောင်ဖယ်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးကို ကိုယ်ကျိုး

စွန့်သစ္စာရှိရှိလုပ်နေကြသော ကိုမင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီးတို့ကိုလေးစား မိခဲ့ပါသည်။တတ်နိုင်သည် ဖက်မှပူးပေါင်းကူညီရန်ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။ ယနေ့ကိုအေးလွင် အခြေအနေကိုသိထားသမျှရှင်းပြပါမည်။ သူနေထိုင်ရာ အနောက်ရွှေဂုံတိုင်း ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်း အိမ်ခြံဝင်းတံခါးပေါက်သို့

အေးလွင်

ညနေမိုးချုပ် ဂူနာရီအချိန်ရောက်တိုင်း ဆိုင်ကယ်တစ်စီးက စားစရာ ထမင်းထုပ်များနှင့် အချိုရည်များ ပုံမှန်လာရောက်ပို့ပေးနေပါသည်။ ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းကတော့သိမည်မထင်။ သူ့အိမ်အနီး “မေမန္တလေး” စားသောက်ဆိုင်ခြံဝင်းအတွင်းမှ အမှန်တကယ်သိရှိပါသည်။ ရန်ကုန်တွင်မည်သို့သောလူစားမျိုးမှ ဆိုင်ကယ်စီးခွင့်ရှိသည်ကို စာရှုသူများ သဘောပေါက်မည်ထင်ပါသည်။

မြန်မာသံတော်ဆင့်ဆိုသည်မှာမိမိတို့လေ့လာသိရှိသလောက် ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့အစည်းအမည်ခံသူများ၏အသင်းအပင်းတခုဖြစ်ကြောင်း တာဝန်ခံကိုမင်းဆွေဆိုသူမှာ ဗိုလ်ခင်ညွန့်တန်ခိုးထွားစဉ်ကထောက်လှမ်းရေး သတင်းများ နှင့်အလဲအလှယ်လုပ်ပြီး ထောက်လှမ်းရေးထံသို့ ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုအဖွဲ့အစည်း၏လှုပ်ရှားမှုသတင်းများကိုပြန်လည်ပေးပို့ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်းသိရပါသည်။ ယခုလည်းကိုအေးလွင် လိုလူမျိုးနှင့်တရားဝင်အင်တာဗျူးလုပ်ပြီး ဖော်ပြနေသည်မှာ မည်သို့သောအကျိုးများရမည်ကိုမူ စာရေးသူမသိပါ။ ပြည်ပရောက် ဒီမိုကရေစီ ရဲဘော်ရဲဘက်များအသိဆုံးပါ။

စာရေးသူသည် ပြည်ပနိုင်ငံရေး မလုပ်သောကြောင့် အသေးစိတ်မသိသော်လည်း ပြည်ပမိတ်ဆွေများထံမှ သတင်းအချက်အလက်များရရှိပါသည်။ ယနေ့မြန်မာပြည်အခြေအနေကိုကြည့်ကြပါ။ သိရှိနှင့် မဆုံးဖြတ်ကြပါနှင့်။

ပြည်သူလူထုကို နအဖမှ လောင်းကစားမှုိုင်းတိုက်ထားသဖြင့် တော်တော်များများ ဒုက္ခရောက်နေကြသည်။ ဖိနှိပ်မှုများပြင်းထန်၍လားမသိ။ ပြည်သူများမှာ ဘတ်စ်ကားစီးစဉ် စပယ်ယာ အော်ငေါက်သည်ကိုပင် ပြန်မပြောရဲလောက်အောင်ဖြစ်နေကြပါသည်။ စာတမ်းရည်သွားမည်စိုးသဖြင့် မည်မျှလောက်ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေရသည်ကိုမဖော်ပြလိုတော့ပါ။

မပြီးဆုံးနိုင်သောညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံမှလည်း (၁) ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး၊ (၂) တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး၊ (၃) လူ့အခွင့်အရေး

များအတွက် မျှော်လင့်ချက်ဘာတခုမှလုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် စာရေးသူတို့ကလည်း တတ်စွမ်းသမျှ (အကြမ်းမဖက်နည်းဖြင့်) ခုခံဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သွားမည်။ ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ ဟန်ချက်ညီညီလုပ်ဆောင်သွားကြမည်ဟု သိမ်ငြာန်ချထားပါသည်။ မြန်မာမပြောနှင့် ကမ္ဘာကပင်စိတ်ပျက်နေသော ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံသို့ တက်ခွင့်တောင်းနေသော (၈၈) မျိုးဆက်အမည်ခံ ကိုအေးလွင်အဖွဲ့အား ဖော်မပြနိုင်လောက်အောင်အံ့ဩမိပါသည်။

ကိုအေးလွင်အား နေရာထိုင်ခင်း ပေးထားခဲ့မိသော ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းကို ဗိုလ်စိုးဝင်းတို့လူစုက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်စင်ပြိုင်အလံထုရန် နားချခဲ့ကြသေးသည်။ သို့သော်အန်တီက လက်မခံပဲငြင်းခွဲကြောင်းသိရပါသည်။ “အန်တီဘာကြောင့်ငြင်းလိုက်တာလဲ” ဟုမေးခဲ့သူတဦးအား ဒေါ်ချိုချိုကျော်ငြိမ်းက ပြန်ဖြေလိုက်ပုံမှာ “မိန်းမသားချင်းတူပေမဲ့ ဘုန်းကံချင်းမတူပါဘူး၊ တနိုင်ငံလုံးမပြောနဲ့ ရန်ကုန်ကသူ့(ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်)လူတွေက အန်တီကို ဇီးစေနဲ့ ဝိုင်းပေါက်ရင်တောင် သေနိုင်လောက်တယ်” ဟူ၏။

များမကြာမီညောင်နှစ်ပင်သည် ထုံးစံအတိုင်း လက်ညှိုးထောင်ခေါင်းညိတ်သူတွေနှင့် တီဗီဖန်သားပြင်ပေါ်တွင် မျက်စိနောက်နားပြီးအောင်အော်ကြဦးတော့မည်။ ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံ ပုဂ္ဂိုလ်များအား တနေ့တာအတွက်ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးရသည် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာသည် ကျပ်သိန်းပေါင်း ၅၀ ရှိ၏။ အခြားကုန်ကျစရိတ်များလည်းကျပ်သိန်းပေါင်း ၅၀ ထက်မနည်းပါ။ ၎င်းတို့တတွေညောင်နှစ်ပင် ခြံဝင်းထဲ ပျော်ရွှင်စရာဘုံဖိမာန်လိုဖြစ်နေချိန်တွင် ပြည်သူများမှာ ထမင်းနပ်မှန်ဖို့နေနေသာသာ နှစ်ရက်လုပ် တနေ့စားသောက်ရသည် ဘဝရောက်နေကြပါသည်။ တိုင်းပြည်ချောက်ထဲကျအောင်တွန်းချသူများစာရင်းတွင်ပါချင်သူများ ညောင်နှစ်ပင်သို့ သွားကြပါ။ သေချာသည်မှာတော့ သမိုင်းတရားခံများဖြစ်သွားကြမည်ဆိုသည်ကို မမေ့ကြပါနှင့်။

မှတ်ချက်

အထက်ပါအကြောင်းအရာများသည်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆန်ဆန်ရေးသားခြင်းဖြစ်ခဲ့မိပါက စာရေးသူအား နားလည်ခွင့်လွှတ်စေလိုပါသည်။ ခိုင်လုံသောအဖြစ်မှန်များကို အခြေခံ၍ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုဆန်ဆန်စိတ်ကူးဖြင့်ရေးသားခြင်းမဟုတ်ပါ။ အထက်ပါသျှမ်းပြည်နိုင်ငံရေးကိစ္စတွင် ကိုအေးလွင်ပါဝင်ပါတ်သက်ခဲ့သည်ကိုသိသောသူများမှာလည်းထောင်နန်းစံနေရသူများဖြစ်သောကြောင့်(မည်သူမျှသိနိုင်မည်မဟုတ်ဟူသော အထင်ဖြင့်) ၂၀၀၆ နှစ်ဦးပိုင်းတွင်ကိုအေးလွင်အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကပြောချင်လွန်းလို့ စာရေးသူပါးစပ်ကိုယားနေပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ဖြေရှင်းရေးသားခြင်းမှာ၎င်းတို့အုပ်စုဘာလဲ? ဘယ်လဲ? ဆိုသည်ကိုပြည်ပရောက်မိတ်ဆွေများသိစေချင်သောကြောင့် ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မျိုးချစ်တိုင်းရင်းသားလူငယ်တဦး

www.dvb.no

ဆင်းသီင်ဆွင့် ဗဟိုတီဆိးဆင်းယိင်းတီး (SWAN) ကျပ်,ကူင်းလွင်းပဆ်ရှုမိုင်းမာဆိး လွမ်းဂဆိတင်း ဆင်းလေးပိုင်း ဗုတ်သျှိ (Laura Bush) မေးဆင်းလွမ်လိုင်းကမေးပိုဆိင်း ညွတ်ချ် ဗုတ်သျှိ (George W. Bush) တီးပိင်းဆိင်းယွဂ်. မိုင်းဝဆိးထိ 19/9/2006

ဝါးလားဂေး သူနွံးခိုင်စခွာဂဆိတင်းပိုဆိးရှုး?

ဘာလဲ... ခင်ဗျားက စင်ပြိုင် ထောင်ချင်လိုလား?

